

De Ster

HEEFT DE NEDERLANDSE ZENDING TOEKOMST?
(Zie blz. 198)

15 Juli 1948

DE STER

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

48e JAARGANG • No. 7

INHOUD:

	Blz.
Elia's zending tot de wereld, door Joseph Fielding Smith	195
De Zending rond	198
Het Woord van Wijsheid	200
De Kerk in Europa	202
Het geloof om te overwinnen, door Alma Sonne	203
Dit is de plaats	205
Dennis en het Mormoonse Bataljon	206
Wij geloven, door T. Edgar Lyon	212
De Zusters-Hulpvereniging	220
Gebeurtenissen in de Zending	221

Redacteur: CORNELIUS ZAPPEY. Assistenten: JOHANNA A. SEHLMIEIER
TINE PLAIZIER.

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen
verschijnt eenmaal per maand*

ABONNEMENTSPRIJS: F 1.— PER KWARTAAL
GIRONUMMER 240615 • LAAN VAN POOT 292 • DEN HAAG

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER
VOORKOMENDE CLICHÉ'S IS VERBODEN

Elia's

Zending tot de Wereld

door

JOSEPH FIELDING SMITH,
van de Raad der Twaalven.

*

Deze toespraak werd door President Smith gehouden op 6 April 1948 tijdens de jaarlijkse Algemene Conferentie te Salt Lake City.

In het derde hoofdstuk van het Boek Maleachi, die ik zeker wel de profet der herstelling mag noemen, omdat hij daar zoveel over spreekt, lezen wij:

„Zie, Ik zend Mijnen engel die voor Mijn aangezicht den weg bereiden zal; en snellijk zal tot Zijnen Tempel komen die Heere, Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan welken gij lust hebt; zie, hij komt, zegt de Heere der heirscharen.” (3 : 1).

De wereld is van mening, dat deze voorspelling duidde op de komst van Christus in de dagen Zijner bediening, maar dit is niet zo. Zij heeft betrekking op Zijn tweede komst, want de daarna geuite voorspellingen gingen bij Zijn eerste komst niet in vervulling, doch zij zullen in vervulling gaan als Hij in Zijne macht ver-

schijnt, tijdens en vóór Zijn tweede komst. Wij lezen:

„Maar wie zal den dag Zijner komst verdragen, en wie zal bestaan, als Hij verschijnt? Want Hij zal zijn als het vuur van eenen goudsmid, en als zeep der vollers.

En Hij zal zitten, louterende, en het zilver reinigende, en Hij zal de kinderen van Levi reinigen, en Hij zal ze doorlouteren als goud, en als zilver; dan zullen zij den Heere spijsoffer toebrengen in gerechtigheid.

Dan zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem den Heere zoet wezen, als in de oude dagen, en als in de vorige jaren.

En Ik zal tot ulieden ten oordeel naderen; en Ik zal een snel Getuige zijn tegen de tovenaars, en tegen de overspelers, en tegen degenen die valschelijk zweren, en tegen degenen, die het loon des daglooners met geweld inhouden, die de weduwe, en den wees, en den vreemdeling het recht verkeeren, en Mij niet vreezen, zegt de Heere der heirscharen.” (3 : 2-5).

Nu weten wij, en de gehele wereld kan het weten, dat de offeranden, die Juda in de dagen van Christus' bediening bracht, niet aangenaam waren. In die dagen was Levi nog niet gereinigd, doch Juda en Levi keerden zich van de Here af. In de bedeling van de volheid der tijden zullen deze dingen in vervulling gaan. In het vierde hoofdstuk spreekt Maleachi wederom van de komst van God's Zoon, en wel in deze woorden:

„Want ziet, die dag komt, brandende als een oven; dan zullen alle hoogmoedigen, en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de Heere der heirscharen, Die hun wortel, noch tak laten zal.”

Dit zal geschieden wanneer onze Heiland in Zijn heerlijkheid zal nederdalen om de goddelozen Zijn gerechtvaardigde toorn te doen gevoelen, en Zijn plaats in te nemen als Koning der koningen en Heer der heren. Daarna zegt de profeet Maleachi, dat de profeet Elia zal verschijnen vóór die vreselijke dag komt. Onze Bijbel zegt:

„Ziet, Ik zend ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en vreselijke dag des Heeren komen zal.

En hij zal de harten der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hunne vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla.” (4 : 5-6).

De gehele wereld behoort acht te geven op deze voorspelling, doch zij begrijpt haar niet. Ongetwijfeld wijzen de tekenen des tijds er op, dat die grote en vreselijke

dag nabij, zelfs voor de deur is. Figuurlijk gesproken spreidt de vijgeboom zijn takken uit. De verwarring en ellende, de oorlog en het bloedvergieten wijzen er alle op, dat de dag, waarop God's Zoon voor de tweede maal zal verschijnen, nabij is. Daarom moet de profeet Elia komen. Ik weet, dat u het met mij eens zult zijn wanneer ik zeg, dat hij reeds gekomen is, want wij hebben deze verklaring uit de mond van getuigen. Op 3 April 1836 verscheen hij aan Joseph Smith en Oliver Cowdery, en bevestigde op hen de sleutelen van zijn priesterschap, daarbij verklarend dat hij kwam in vervulling van Maleachi's profetie, om de harten der vaderen tot de kinderen weder te brengen, en de harten der kinderen tot de vaderen, opdat de gehele aarde niet met een ban geslagen zou worden.

„Daarom zijn de sleutelen dezer bedeeing in uwe handen toevertrouwd, en hierdoor moogt gij weten, dat de groote en vreselijke dag des Heeren nabij is, zelfs voor de deur.”

L. & V., afd. 110 : 16.

De wereld gelooft niet dat Elia tot Joseph Smith en Oliver Cowdery kwam. Nergens vinden we evenwel een bewijs, dat hij aan iemand anders verscheen. Hij is aan geen ander verschenen, en niemand heeft ooit beweerd de macht van zijn priesterschap ontvangen te hebben. Niemand heeft ooit de bewering van Joseph Smith en Oliver Cowdery gelogenstraft door er een andere verklaring tegenover te stellen. En waarom zou hij niet aan Joseph Smith en Oliver Cowdery verschenen zijn? Ik getuig tot u dat hij gekomen is, en de gehele we-

reld kan dit getuigenis eveneens ontvangen. Wij kunnen voldoende bewijzen aanvoeren om de waarheid van deze bewering te staven. Indien Joseph Smith en Oliver Cowdery gelogen hadden, zouden zij met geen mogelijkheid de harten der vaders tot de kinderen hebben kunnen wederbrengen, noch de harten der kinderen tot de vaders. Zij zouden de macht daartoe niet hebben gehad. Doch na hun verklaring over de komst van Elia, begonnen de harten der kinderen zich tot hun gestorven vaders te wenden. Er zijn bewijzen te over dat dit het gevolg was van het feit, dat de sleutelen van deze macht wederom op aarde hersteld waren.

Ik geef u hier enige belangrijke inlichtingen, want de komst van Elia is een der voornaamste gebeurtenissen in de wereldgeschiedenis. Zij is zowel voor mij als voor u en iedere levende ziel op aarde van groot belang. Vóór Elia in 1836 kwam, werd er niet veel gedaan om de namen der afgestorvenen op te sporen. Wat hier en daar gedaan werd, deed men terwille van erfeniskwesties. Het hart der mensen wendde zich niet tot dat hunner overleden voorouders. De boeken werden niet nagezocht, noch bewaard en verzameld. Voor zover mij bekend is, kende de wereld vóór 1836 geen vereniging, die zich ten doel stelde de boeken met de namen der overledenen te verzamelen. In 1837, dus slechts een jaar later, voerde Groot-Brittannië wetten in, waardoor het bijhouden en bewaren van overlijdensregisters verplicht gesteld werd. In 1844 werd te Boston de New England Historical and Genealogical Society opgericht,

volgens mij de eerste van deze aard in de gehele wereld. In 1869 volgde de oprichting van de New York Genealogical and Biographical Society. Daarna verschenen spoedig na elkaar over geheel Noord Amerika Genealogische verenigingen, terwijl ook in andere delen der wereld de geest bezit nam van de mensen. In Groot-Brittannië en Schotland telt bijna ieder graafschap zijn Genealogische Vereniging. Ook in andere Europese landen, de landen, vanwaar de Heiligen der Laatste Dagen naar Zion komen, worden de verslagen bijgehouden en bewaard. De geest is over de mensen vaardig geworden, niet alleen over de leden der Kerk, doch eveneens over vele niet-leden, die hun geslachtsregisters uitzoeken.

De Kerk besteedt aanzienlijke sommen gelds om in Europa de boeken te verzamelen, zodat wij onze voorouders kunnen opsporen om in het huis des Heren het werk voor hen te doen.

Ik wil u er op wijzen dat Elia aan deze Kerk, en, indien zij ze wilde aanvaarden, aan de gehele wereld, de sleutelen der verzegelende macht overhandigde; en deze verzegelende macht drukt het stempel der goedkeuring op iedere verordening, die in deze Kerk bediend wordt, en meer nog in 't bijzonder op die, welke bediend worden in de tempels des Heren. Deze herstelling heeft alle priesterschapdragers der Kerk het voorrecht geschonken hun echtgenote en kinderen voor alle eeuwigheid aan zich te laten verzegelen. Wat een voorrecht is het te weten dat uw gezin zal blijven voortbestaan. Dat de familieband niet verbroken zal worden. Als wij gehoorzaamheid

(Vervolg op blz. 218).

DE ZENDING

Is dit geen leuk pakje? (Foto R. Schippers)

Heeft de Nederlandse Zending toekomst? Vraag het eens aan zuster Zappey en zuster Sijkema; zij kunnen U er wel antwoord op geven. De aanvragen voor baby-pakketten komen via de Z.H.V. presidenten in een geregelde stroom binnen, en het is een vreugde, de uit Amerika ontvangen kleertjes te sorteren en in de vorm van baby-pakketten uit te zenden. Zolang deze stroom aanhoudt, is de toekomst van de Nederlandse Zending verzekerd!

Wat zijn de jonge moeders blij met deze zo gul geschonken aanwinst voor de uitzet van de nieuwe wereldburger! Steeds weer ontvangt zuster Zappey brieven met dankbetuigingen: „wat een fijne verrassing“; „wat komt het goed te pas“. Zo doet het Voorzorgsplan nog steeds zijn werk in de Nederlandse Zending..... zonder drukte of opzien. En dat was een extra reden, om er eens wat licht op te laten schijnen!

Van Den Haag gaan we naar Dordrecht. Daar staat het Voorzorgswerk hoog in aanzien, aan welke gevoelens al eens eerder door een indrukwekkende dankavond uiting werd gegeven. Ditmaal had men weer een ander idee; op 3 Juli werd een gevarieerde avond gegeven ten bate van de Voorzorgskas. Het was groots opgezet: aan het programma werd meegewerkt door verscheidene artisten, die belangeloos hun medewerking gaven. In drie te Dordrecht verschijnende dagbladen verscheen van deze uitvoering een verslag, waaruit wij het volgende overnemen:

„Zaterdagavond gaf het plaatselijk comité van het Welvaartsplan een bonte avond, met het doel de kas te verstevigen en tevens om meerdere bekendheid aan het comité te geven.

De voorzitter verhaalde in zijn openingswoord de geschiedenis van het Welvaartsplan. In 1936, zo vertelde hij, maakten enige personen in Amerika bekend, dat er binnen zeer korte tijd honger en ellende over de wereld zouden komen en dat men daarom een voorzorgsplan moest opstellen en uitvoeren. Spoedig werden de verwachtingen helaas bewaarheid, maar het plan was toen ook zover gereed, dat men grote landerijen bezat en zelfs fabrieken voor het conserveren van groente, fruit, melk en vlees. In die fabrieken werkten men belangeloos in de vrije uren.

Dankzij de bereidwilligheid van duizenden Amerikanen kon er van 1943 tot 1946 hard gewerkt worden. Bovendien waren de oogsten bijzonder gunstig. Na de bevrijding was men in staat om Nederland, België, Frankrijk, Noorwegen en Denemarken van duizenden blikken met groente en fruit te voorzien, ook weer geheel belangeloos.

ROND

In de genoemde landen is men nu gekomen tot het oprichten van comité's met een Welvaartsplan en wel met groot succes. In het vorige seizoen zijn er honderden mudden aardappels naar Duitsland verzonden. In onze omgeving is het de Oudendijk, waar voor dit doel een stuk land is gehuurd.

Na deze uiteenzetting aangehoord te hebben, genoten de bezoekers van een nonstopprogramma onder de titel „Daar zit wat in". Hieraan werkten mede: „The Hawaiian Stars" o.l.v. L. Arends, The Melly's, Theo Steyaardt, de twee Miwa's, het duo Boulanger, de bonte spelers uit Gouda en C. v. d. Eng (piano). Het comité was over de resultaten zeer tevreden.

(Ingezonden door br. P. v. d. Wijngaarden).

Wie hebben we hier? Het is de Zondagsschool van de gemeente te Amsterdam-Noord in het vriendelijke Tuindorp Oostzaan. De „Amerikaanse zendelingen" zijn daar welbekend, en velen vertrouwen hun kinderen aan de leiding van br. Sieverts en br. Steenblik toe. Maar de grootte van de Zondagsschool zinkt in het niet bij het Jeugdwerk in Tuindorp Oostzaan. Iedere Woensdagmiddag staan 120 à 130 kinderen voor de deuren van het „Zonnehuis" te wachten op het aanvangsuur van het Jeugdwerk. Geen wonder, dat br. Sieverts het wel eens warm krijgt!

In Rotterdam woonden we op 2 Juli j.l. een „Roosavond" der Juniormeisjes bij, in Amerika een welbekende gebeurtenis, in Nederland iets nieuws. Onder de bezielende leiding van zr. Cora de Waal, terzijde gestaan door talentvolle medewerksters, werd een kleurig en klankrijk programma ten uitvoer gebracht. Het hoogtepunt van de avond was de „roos-ceremonie", het voorrecht van Junior-classes, die alle meisjes in de gemeente van Junior-leeftijd hebben kunnen inschrijven.

Foto's en bijdragen voor „De Zending rond" zijn hartelijk welkom. Foto's worden na het vervaardigen van het cliché onbeschadigd geretourneerd. Laat de gehele Zending meegenieten van hetgeen er in Uw gemeente gebeurt!

HET WOORD VAN Wijsheid

„De heerlijkheid Gods is intelligentie.” Dit beginsel neemt een voorname plaats in de gedachten en leringen van de leiders onzer Kerk in. De grootste intelligentie kan echter slechts verkregen worden als lichaam en geest zich in gelijke mate ontwikkelen. Het is zeer belangrijk als jonge mensen weten, dat een dergelijke ontwikkeling slechts verkregen kan worden door strikte gehoorzaamheid aan het Woord van Wijsheid.

Het Woord van Wijsheid, hetwelk aan de Profeet Joseph Smith geopenbaard werd, bevat de beste regels voor een gezonde levenswijze, die tot nu toe aan de mens gegeven werden. De openbaring betreffende 't Woord van Wijsheid zegt over tabak:

„En wederom, tabak is niet voor het lichaam, noch voor den buik, en is niet goed voor den mensch, doch is een kruid voor kneuzingen.”

L. & V. 89 : 8.

Over het algemeen is men van gedachte, dat de beschaafde mens het gebruik van tabak overnam van de Indianen. De geschiedenis heeft evenwel geleerd, dat lang vóór Columbus en diens merkwaaardige eeuw, het gebruik van

tabak in China bekend was. Deze zo wijd verspreide gewoonte heeft zich dus gedurende eeuwen kunnen ontwikkelen.

Er zijn onweerlegbare bewijzen te over, dat tabak nadelig is voor het lichaam. Daarom is het zo vreemd, dat men zich deze gewoonte eigen zou willen maken. Het voornaamste vergif, dat tabak bevat, is nicotine, een zo dodelijke stof, dat twee of drie druppels er van onmiddellijk de dood door hartverlamming zouden veroorzaken. In dit opzicht is zij even gevaarlijk als strychnine, dat, toegediend in minimale hoeveelheden, werkt als een stimulant voor het hart, doch in grote hoeveelheden een geweldadige dood ten gevolge heeft. En welk gezond, verstandig mens zou het durven wagen dagelijks een dosis strychnine te nemen?

De rook van tabak verzwakt de longen zodanig, dat de roker een gemakkelijke prooi wordt van allerlei longziekten en ziekten van de ademhalingsorganen. Dit kwam wel duidelijk aan het licht gedurende de influenza-periode van 1918. De longen van de aan tabak verslaafde waren reeds zozeer beschadigd, dat hij in de strijd met de gevreesde ziekte het onderspit moest delven.

Wat betreft de invloed van tabak op het verstand, zeide een bekende uitvinder: „De sigaretten-rook, die om het hoofd van een opgroeiende jongen kringelt, houdt zijn brein in een ijzeren greep gevangen.”

De statistieken van de scholen en universiteiten, die onderzoekingen doen naar het verstandelijk peil der leerlingen, wijzen uit, dat niet-rokende leerlingen meer presteren dan rokende.

Professor Baines van de Harvard-universiteit toonde aan de hand der school-verslagen aan, dat er gedurende vijftig jaar geen leraar voor zijn klas had gestaan, die rookte, hoewel vijf van de zes leerlingen aan deze gewoonte verslaafd waren.

Een bekende dokter heeft gezegd, dat 60 % van de babies, geboren uit moeders, die sigaretten roken, sterven vóór zij de leeftijd van twee jaar bereiken. De vrouwen der wereld hebben een zeer grote taak te vervullen, namelijk die wereld kinderen te schenken, sterk en gezond naar lichaam en geest.

Roken is niet meer dan een verkapt slavernij, waaraan wij de kracht van ons lichaam, de vlugheid en helderheid van ons verstand en de eerlijkheid en onkreukbaarheid van onze ziel ten offer brengen.

De Hemelse Vader heeft ons deze belofte gegeven als wij het Woord van Wijsheid willen gehoorzamen en leven:

„En alle heiligen die deze woorden ter harte nemen en betrachten alsook de geboden gehoorzamen, zullen ontvangen: gezondheid in hunnen navel, en merg in hunne been-

deren, en zullen bekomen wijsheid en eene uitgebreide kennis; en zullen loopen en niet moede worden, wandelen en niet uitgeput worden; en Ik, de Heere, geef hun eene belofte, dat de engel der verwoesting hen zal voorbijgaan gelijk de kinderen Israëls, en hen niet zal slaan. Amen.”

L. & V. 89 : 18-21.

Het is meer dan vreemd dat wij, die een intelligent en verlicht geslacht genoemd willen worden, luchthartig en zorgeloos voorbijgaan aan de heerlijkheid, die ons deel zal kunnen worden indien wij slechts gehoorzamen aan het ons gegeven gebod.

Sedert onheuglijke tijden hebben de mensen goden aanbeden, die in hun ogen lichamelijk volmaakt waren. En dit is juist, want is het lichaam niet de tempel der ziel?

Niet, dat lichamelijke schoonheid het voornaamste is, doch een onrein lichaam vervormt de ziel, omdat deze zich meestal aan het uiterlijk aanpast.

Wij zouden er niet aan denken de door ons gebouwde tempels te verontreinigen, doch denken wij er wel aan hoe wij de ons van God gegeven tempels verontreinigen als wij ons overgeven aan de gewoonten van roken en drinken?

Begaan wij niet een bijna onvergeeflijke zonde als wij die dingen gebruiken, terwijl wij toch zeer goed weten, dat onze kinderen daardoor mismaakt ter wereld kunnen komen? Wij zijn even schuldig als Judas wanneer wij onze nakomelingen verraden door hun alleen terwille van een schijnogenoegen het recht op een

gezond en sterk lichaam te ont-nemen, waarop zij zeer zeker aanspraak kunnen doen gelden. Het is aan ons, Heiligen der Laatste Dagen, tegen deze euvels te strijden. Wij moeten lichame-lijk, geestelijk en verstandelijk sterk staan, willen wij deze strijd kunnen voeren. Wij moeten de

moed bezitter de strijd te aan-vaarden en tot het einde toe vol te houden. Dan zullen wij zeker winnen en de komende geslachten zullen ons er dankbaar voor zijn, want zij hebben dan door ons een gezond en rein lichaam ontvangen.

(Uit: The Improvement Era).

De secretaris van de Genealogische Vereniging wederom in Europa.

Oud. Archibald F. Bennett, secretaris van de Genealogische Vereniging der Kerk en lid van het Algemeen Hoofd-bestuur der Zondagsschool, vertoefte wederom in Europa om toezicht te houden op het microfilmen. Zijn bijzondere belangstelling gaat uit naar de contracten, die in Zweden en Finland voor het microfilmen werden afgesloten. Bovendien zal hij zoveel landen in Europa, waar gemicrofilmd wordt, bezoeken als mogelijk is.

Jeugdconferentie der Westduitse Zending.

Op 15, 16 en 17 Mei j.l. werd in Stuttgart de Jeugdconferentie der Westduitse Zending gehouden, die door 1600 personen bezocht werd. Het was de eerste jeugdbijeenkomst der Zending sedert het beëindigen van de oorlog. Zij stond onder leiding van de O.O.V., terwijl President en zr. Jean Wunderlich presi-deerden.

Voorjaarsconferentie in Denemarken.

President Alma L. Peterson berichtte, dat tijdens de voorjaarsconferenties de vergaderingen door een groot aantal personen bezocht werden. De oudere Heiligen verklaarden, dat zij slechts eenmaal zo'n grote toevloed medegemaakt hadden, en wel toen Andrew Jensen, de Kerkgeschiedschrijver, veertig jaar geleden over de Deense Zending presi-deerde.

Voorzorgswerk te Berlijn.

De Heiligen te Berlijn, die vernamen dat het kerkelijk Voorzorgswerkprogramma inhoudt zowel samenwerken als ontvangen in tijden van nood, zijn begonnen aardappels te verbouwen, teneinde te helpen bij het produceren van voedsel. De pootaardappelen hiervoor zijn verkregen uit de aardappelen, die het vorige jaar door de Nederlandse leden naar Duitsland zijn gezonden. Ook de soldaten, die tot de Kerk behoren en in Berlijn gestationneerd zijn, hebben een aanvang gemaakt met een Voorzorgsproject.

Inwijdingen in Zweden en Finland.

De Europese Zendingspresident Alma Sonne zal op zijn reis door Skandinavië kerkgebouwen inzegenen te Goteborg en Lulea in Zweden en te Larsmo in Finland. Verleden zomer zegende President Sonne te Malmo, Halsingborg en Jonkoping in Zweden eveneens kerkgebouwen in. Alvorrens naar Londen terug te keren zullen President en zr. Sonne de Deense en Noorse Zending bezoeken.

President Sonne voltooit zijn reis door Europa.

Voor zij naar de Skandinavische landen vertrokken, voltooiden President en zr.

Sonne een reis van acht weken door de overige landen van Europa. Zij bezochten België, Frankrijk, Zwitserland, Italië, Holland, Duitsland en Tsjecho-Slowakije. In laatstgenoemd land kwamen grote menigten te zamen. Het grootste aantal mensen verzamelde zich te Brno, waar 1600 aanwezigen geteld werden in de aldaar gehouden vergadering. Voorts werden er vergaderingen belegd te Praag, Pilsen, Glada Boleslav en Olomouc in Tsjecho-Slowakije; te Frankfurt, Freiburg, Munster en Nuerenberg in Duitsland; te Rotterdam in Holland; te Strasbourg in Frankrijk en te Bern, Genève en Lausanne in Zwitserland.

HET GELOOF

om te

Overwinnen

door President Alma Sonne.

Honderd jaar geleden baanden stoere Pioniers zich over de woeste vlakten een weg naar de Salt Lake Vallei. In het eerste jaar van de uittocht ondernamen ongeveer 1700 emigranten de hachelijke reis. Hun doordringen in het Verre Westen is een schilderachtig en avontuurlijk relaas. Wat zij daar tot stand brachten vindt in de gehele geschiedenis zijns gelijke niet.

Het was Brigham Young, Profeet en Kolonist, die als aanvoerder optrad. Onder zijn leiding ontstond in een dorre wildernis een bloeiende gemeenschap. Hij bracht een onbegrepen en achtervolgd volk vrede en welvaart.

Hij leerde, dat geloof in God een verantwoordelijkheid is, een wapen tegen ontmoediging en het geheim van een goed leven.

De Pioniers van een eeuw geleden waren stoere, ernstige, Godvrezende mannen en vrouwen. Zij gaven zich nimmer gewonnen. Vol vertrouwen bestreden zijn de vijand en de machten, die tegen hen samenspannden. De taak, die zij moesten verrichten, was nimmer een gemakkelijke. Zij deed altijd een beroep op hun uithoudingsvermogen, en zonder twijfel zouden zwakkelingen en lafaards ten onder gegaan zijn. Iedere onderneming kenmerkte zich door hun moed, vastbera-

denheid, gestadigheid en doorzettingsvermogen.

Brigham Young liet altijd datgene voorgaan, wat in de eerste plaats gesteld moest worden. Hij scheen alle eigenschappen te kennen, waaruit een succesvolle gemeenschap wordt opgebouwd. Bij de ontginning van het Westen werd geen van deze eigenschappen veronachtzaamd. Toen hij met zijn voortrekkers de Salt Lake Vallei betrad, stak hij zijn stok in de grond waar nu de Salt Lake Tempel verrijst. „Hier zullen wij onze God een Tempel bouwen,” zeide hij, en van dat ogenblik begon de gedachte aan een dergelijk bouwwerk wortel te schieten in de geest van het volk. Het was een gedurfd en stoutmoedig voorstel, want hoe kon een arm, beroofd en uitgeput volk een tempel bouwen? Het scheen een onmogelijkheid. Toch werd de tempel gebouwd, evenals nog vele andere, want God's volk is een tempelbouwend volk. De fiere, overwinnende Pioniers stelden hun vertrouwen op God. Zij geloofden de door Jezus gesproken woorden: „Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid, en al deze dingen (n.l. voedsel, kleding en andere stoffelijke behoeften) zullen u toegeworpen worden.”

(Matt. 6 : 33).

De Pioniers hadden het juiste inzicht. Zij schatten de dingen naar hun juiste waarde. God's Koninkrijk was op aarde gevestigd. Zij maakten daar deel van uit. Zij bezaten een levend geloof. Zij wisten dat God leefde en zij vertrouwden op Zijn beloften. Hij had gesproken met de Profeet Joseph Smith en hen in veiligheid in de bergen gebracht. Zij had-

den geen redenen om te twijfelen. Hij had hun geholpen en was met hen geweest tijdens hun tocht over de door de zon geschroeide prairies, de verraderlijke stromen en de steile, rotsachtige bergpassen. Het was voor hen zo duidelijk en klaar. Zij geloofden in hun bestemming als een volk; zij waren er van overtuigd, dat zij een belangrijke rol moesten vervullen, want zij zagen de goddelijke bedoeling in de geschiedenis der mensheid. Zoals Israël van ouds waren ook zij naar een beloofd land gekomen. Dit bood hun een nieuwe gelegenheid en beveiligde hen voor kwaadwilligheid en achtervolging.

De Pioniers wijdden zich aan een grootse taak. Zij zagen de toekomst met vertrouwen tegemoet, in het bezit van hoge standaards, reine idealen en goddelijke beginselen. Hun zending, en die van hun kinderen en kleinkinderen, bestond hierin, dat zij licht en waarheid in de gehele wereld moesten verspreiden. Zij kenden de betekenis van het leven en wisten waarom de mens hier op aarde geplaatst werd. Zij geloofden stellig in de broederschap der mensheid. Was niet hij een kind van God, die de aard en de eigenschappen van zijn goddelijke Vader bezat? Door deze overtuiging werden al die mensen, die hun toevlucht zochten in de valleien der bergen, gevormd tot een eenheid, die te zamen werkte voor de eigen vooruitgang en de welvaart van het gehele mensdom. Zij leerden in alle dingen rechtvaardig te handelen, genadig te zijn en nederig voor hun God te wandelen. Een dergelijk geloof wettigt het bestaan van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

„Dit is de Plaats!”

Toen deze woorden op 24 Juli 1847 weerklonken, gaven zij een volk, dat Brigham Young erkende als een door God gekozen leider, kracht en hoop.

NELSON WHITE

Op het woord van Brigham Young trokken zijn volgelingen over bergen en vlakten, door rivierbeddingen en diepe kloven, om het volk des Heren een tehuis te bereiden. En de Heer zegende deze bekeerlingen tot het nieuwe en eeuwige Evangelie.

derzettingen verzezen allerwégen. Er werden blokhuizen gewijd en woonholten uitgegraven, die later plaats maakten voor chthige, geriefelijke huizen. Rondom deze huizen strekten zich te boomgaarden en tuinen uit, die rijkelijk voorzagen in de oefften van het gezin. — In iedere gemeenschap waren kerken scholen. — Waarlijk, de woestijn „bloeide als een roos”.

In Utah's heerlijke valleien bloeide de handel.

Bevloeiingen maakten Utah tot een landbouwstaat.

Utah's mogelijkheden voor ontwikkeling worden door bijna geen andere overtroffen.

Wij kunnen met recht vol trots herhalen, wat Brigham Young in 1847 zeide:

„DIT IS DE PLAATS!”

Dennis en het Mormoonse Bataljon

door MABEL HARMER.

(Vervolg).

Het verhaal tot nu toe:

Dennis Martin, een Mormoonse jongen, die met zijn ouders en zijn jongere broertjes Sam en Bobby, uit Nauvoo verdreven werd, komt na een lange tocht met zijn familie in Winter Quarters aan, waar op order van de regering der Verenigde Staten een bataljon wordt gevormd om de strijd tegen Mexico op te nemen. Dit bataljon wordt later in de geschiedenis beroemd als het „Mormoonse Bataljon“. Hoewel hij nog te jong is om soldaat te worden, mag Dennis toch met het bataljon mee, omdat zijn moeder zich heeft aangemeld om de kleren der soldaten te wassen. Ook de moeder van zijn vriendinnetje Nancy Abbott gaat mede. Van Winter Quarters trekt het bataljon naar Fort Leavenworth, waar de mannen hun uitrusting ontvangen. Vandaar begeeft het bataljon zich op weg naar Mexico. Onderweg wordt Dennis tot ezeldrijver bevorderd, en natuurlijk ontbreekt het hem ook op deze tocht niet aan avonturen, waar het ezeltje Hannibal, zijn bijzondere vriend, wel voor zorgt.

„Ja, meneer,“ antwoordde zij met enige verbazing. „Wij hebben nog een jongen van vijf, Sam, en dan Dennis hier, die de extra ezels drijft.“

„Te Bent's Fort sturen wij de meeste familieleden terug,“ vervolgde de officier op dezelfde toon. „U zult met uw twee jongens ook teruggaan. De oudste jongen kan zo lang blijven als hij zich nuttig weet te maken.“

Hierna maakte hij rechtsomkeert, Dennis en zijn moeder in grote ontsteltenis achterlatend.

„We hebben nooit aan de mogelijkheid gedacht, dat we eens gescheiden zouden kunnen worden,“ zeide zij met doffe stem. „Brigham Young zeide, dat het bataljon in

geen geval verdeeld zou worden. Ga je vader halen. We moeten zien of we op de een of andere manier toch niet bij elkaar kunnen blijven.“

Vele andere families gingen eveneens met hun smeekbeden naar de commandant. Zij smeekten hem hen bij elkaar te laten blijven of gezamenlijk te doen terugkeren, doch het mocht niet baten.

Toen zij enige dagen later Bent's Fort bereikten, aanvaardden de vrouwen en kinderen de terugweg, slechts vergezeld van enkele mannen, die te ziek waren om meer te doen dan op een wagen te zitten.

Dennis en zijn vader stonden naast elkaar, hun ogen inspannend tot de laatste wagen uit het gezicht verdwenen was. Het schein de jongen toe als hoorde hij nog het vrolijke vaarweldgeroep van zijn jongste broertje, dat hem vanaf zijn hoge zitplaats lachend toewuifde.

De order: „Voorwaarts mars“ werd toen gegeven, en de mannen van het bataljon wendden het gelaat naar het Zuiden. Wederom begonnen zij een moeilijke en zware tocht.

HOOFDSTUK V.

Hannibal is zoek.

De lange, vermoeiende en stoffige mars werd de volgende morgen in de vroege voortgezet. Het enige water, dat zij op deze tocht konden vinden, was een stil-

staande poel, die maar weinig helderder was dan de eerste. Aangezien de flessen al lang leeg waren, bleef hun geen andere keuze over dan het afschuwelijke water uit de poel te drinken. De volgende dag kwamen zij aan een helder beekje, terwijl zij tevens de eerste uitlopers bereikten van een brede strook struikgewas, waar zij vele mijlen langs zouden trekken.

„Ik ben blij dat je moeder teruggegaan is,” zei meneer Martin, toen hij en Dennis zich die avond in hun dekens gewikkeld hadden en onder de heldere sterrenhemel lagen. „Hun gezelschap volgt de loop van de rivier en heeft dus niet zo van dorst te lijden als wij.”

„Ja, hoewel ik ze erg mis, zal het toch wel het beste geweest zijn,” gaf Dennis toe. „Hoe het ook zij, u en ik zullen de rest van de tocht samen zijn.”

„Zo is het, jongen. Wij zullen op elkaar passen.”

Met deze troostvolle verzekering sliiep Dennis in. Zijn vader was de enige, die de zachte, onrustige geluiden hoorde, toen een boodschapper het kamp binnen kwam. Vanwaar hij gekomen was en welke boodschap hij had, dat wist die nacht alleen Luitenant Smith.

Maar al spoedig vernam het gehele bataljon het. Vroeg in de morgen moesten de compagnieën aantreden, waarna een order van Generaal Kearney werd voorgelezen. Alle mannen zouden volgens deze order ontslagen worden, tenzij de troep vóór 10 October Santa Fe bereikte.

„Om aan dit bevel te kunnen voldoen,” zeide Luitenant Smith, „zal ik van iedere compagnie de vijftig beste mannen uitzoeken en

de beste dieren. Met de grootste mogelijke spoed zullen wij dan naar Santa Fe trekken, terwijl de overigen zo snel mogelijk dienen te volgen. Sergeant Dykes zal nu de namen afroepen van degenen, die deel van de eerste groep zullen uitmaken.”

Er werd geen hoorbaar protest vernomen toen de namen afgelezen werden, doch op de gezichten dergenen, die achter moesten blijven, kwam een bekommerde uitdrukking. Aan menigeen drong de gedachte zich op, dat, indien het sterkste deel van het gezelschap vooruit ging naar Santa Fe, er niets was wat de legerleiding er van zou kunnen weerhouden hen nog verder weg te laten gaan; terwijl er evenmin een enkele reden bestond waarom de zwakkere groep niet geheel aan haar lot zou worden overgelaten.

Voor die alleen waren was het bevel niet zo ernstig, doch voor hen, die er door van hun familieleden gescheiden zouden worden, was het een harde klap. De aankondiging, dat zijn vader met de eerste groep moest vertrekken, deed de nog zo kort geleden van zijn moeder gescheiden Dennis een prop in de keel schieten, en de tranen in zijn ogen springen. Woedend gaf hij zichzelf een standje: „Ik ben dertien, al bijna een man! Het zal best gaan. Ik ben sterk, en ik zal bijna even vlug in Santa Fe zijn als zij!” Instinctief rende hij naar de plek, waar de ezels voor de nacht gekluisterd stonden, en daar sloeg hij zijn armen om Hannibal, het enige levende wezen, dat zijn tranen mocht zien.

„Ze laten ons achter, oude jongen,” zei hij, het dier zachtjes strelend. „De besten gaan voor-

uit en wij, arme sukkels, moeten maar zien hoe we er komen. Maar komen zullen we er, niet jongen?" Zijn stemming werd iets beter tot hij zich plotseling herinnerde, dat de officier gezegd had, ook de beste dieren mede te zullen nemen. Een nieuwe onrust beving hem en zijn armen steviger om Hannibal's hals slaand, fluisterde hij: „Jou zullen ze niet krijgen, daar zal ik voor zorgen.“

De korte leidsel van de ezel losmakend, leidde hij het dier naar de „zieken“-wagens aan het einde van het kamp. Daar maakte hij een der andere dieren los en zette Hannibal in zijn plaats. „Hé zeg, wat doe jij daar?" riep een stem uit de wagen. Opziend keek Dennis in het opgewekte gezicht van zijn oude vriend Tom Winn.

„Ik ben bezig de ezels uit te zoeken," antwoordde Dennis.

„Wat doe jij? Je ziet er niet ziek genoeg uit om in een der wagens te rijden." „Dat is nu juist het ongeluk als je dik bent," klaagde Tom. „Je kunt half dood zijn zonder dat iemand het gelooft. Je denkt toch niet dat ik in de rij zou gaan staan voor dokter Sanderson's medicijn als ik in staat was te lopen?"

„Nee, dat is zo," erkende Dennis. „Zeg, je hebt het nieuws zeker nog niet gehoord?" vervolgde hij opgewonden.

„Is die oude trekpleister soms zelf ziek?" vroeg Tom, terwijl een straal van hoop over zijn gezicht gleed.

„Helaas voor jou niet," lachte Dennis. „Hij is niet zo dwaas die heksenbrouwsels te slikken. Nee, het is geen goed nieuws. Generaal Kearney heeft bevel gezonden, dat de troep binnen een week in Santa Fe moet zijn, anders worden we allemaal ontslagen. Luitenant Smith gaat met de beste mannen en dieren vooruit. Daarom verwisselde ik de ezels. Hannibal wil graag bij mij blij-

„Hier! Hier ben ik!" schreeuwde Dennis.

ven. Ik kan nu beter met deze andere teruggaan vóór ze me missen. Tot straks."

Met een bemoedigende glimlach naar Tom leidde Dennis de ezel naar de wagens, die in gereedheid gebracht werden voor de eerstvertrekkende groep. Hij glimlachte ook toen zijn vader afmarcheerde. Dit gaf hem een voldaan gevoel, want hij wist, dat het hart van zijn vader bij dit afscheid even zwaar was als het zijne.

Ook deze wolk vertoonde echter een zilveren rand. Toen namelijk de wagens achter de colonnes

langs Dennis heenrolden, zag hij dokter Sanderson zitten met zijn lange verband- en medicijnkist op de knieën.

Overborrelend van vreugde rende hij naar de „zieken“-wagens. Een der dekens wegtrekkend, riep hij Tom toe: „Raad eens! Ik heb heerlijk nieuws voor je. Dokter Sanderson is met de gezonden meegegaan!”

„De hemel zij gedankt,” antwoordde Tom vurig. „Nu krijg ik tenminste een kans om weer beter te worden. Allemensen, ik geloof zelfs dat ik weer zingen kan.” En met iets van zijn oude luchthartigheid zong hij:

„Onze dokter vult zijn lepel
Met allerlei bittere dingen,
Die een zieke naar de dood doen verlangen
En een gezonde van afkeer doen rillen.

Maar nu is hij naar Santa Fe,
Om Generaal Kearney te ontmoeten.
De zieken hebben heerlijk vacantie;
Zij hopen, dat zijn reis lang mag duren.”

„Je bent toch nog erg ziek,” plaagde Dennis. „Maar ik geloof, dat het nu voornamelijk je hoofd is. Wij gaan, geloof ik, ook op weg; dus kan ik beter voor mijn dieren gaan zorgen.”

De „achterblijvers”, zoals zij zich nu begonnen te noemen, gingen betrekkelijk ordelijk op weg en trokken zo snel mogelijk voort. Tot hun grote verlichting werd het voedsel en het water overvloediger naar mate zij verder kwamen. Het gelukte hun de vermoeide dieren iedere dag enige mijlen verder te laten lopen dan de voorgaande dag.

Op de derde dag kwamen zij in een dorp aan. Het was maar een heel klein dorp, met hier en daar verspreid een paar lemen huisjes

met platte daken. De bewoners waren halfbloed Spaanse Indianen. De mannen was het evenwel een prettig gevoel te weten, dat zij zich in een streek bevonden, waar mensen konden wonen.

De inboorlingen verwelkomden de mannen evenwel niet met dezelfde warmte, want zij bleven in de deuropening van hun huizen staan met knorrige gezichten, of zij vertoonden zich in 't geheel niet. Het gelukte een der tolken enige Indianen aan het spreken te krijgen, en toen vernamen zij, dat een paar dagen geleden nog een gezelschap door het dorp getrokken was. Deze mensen hadden gedaan alsof zij brood en koeken wilden kopen. Zij hadden toen de Indianen niet alleen hun geld afgenomen, doch ook enige geiten ontstolen.

„Dat zal de bende van Kolonel Price geweest zijn,” zeide Sergeant Miller. „Ik weet zeker, dat onze mannen zich niet schuldig zouden maken aan dergelijke gemene diefstallen.”

„Je zult wel gelijk hebben,” antwoordde Tom. „Ik wou echter, dat wij de eersten geweest waren. Ik zou grif de knopen van mijn enig hemd geven voor een stukje van dat spul, wat ik ruik, ook al zien deze hutten er niet al te schoon uit.”

„Het ziet er naar uit, dat je je knopen rustig kunt houden, en je gewone rantsoen in de wildernis zult moeten eten,” meende de sergeant. „Want zij hebben ons duidelijk laten merken, dat zij zo gauw mogelijk onze hielen willen zien.”

Onwillig zette de compagnie zich in beweging om enige mijlen buiten het dorp het kamp op te slaan. Sommige der mannen waren hevig teleurgesteld omdat de

dorpelingen geweigerd hadden hun voedsel te verkopen. Het was ellendig altijd hetzelfde te moeten eten, doch Dennis verheugde zich té zeer over de snelheid, waarmede zij vorderden, om zijn tijd te verknoeien met treuren over het verlies van een paar Mexicaanse koeken of wat geitekaas. Hij had het heerlijke gevoel, dat zij binnen enkele dagen Santa Fe zouden bereiken, als zij tenminste even snel door-marcheerden als tot nu toe het geval was geweest, en dan zou hij weer bij zijn vader zijn.

Fluitend deed hij zijn werk. Tre-vreden spande hij de ezels uit en bracht ze naar de beek voor hun gewone avondronk. Aan het einde van de rij wagens gekomen keek hij als gewoonlijk naar zijn lieveling Hannibal.

Eerst was hij niet zo verbaasd, toen hij ontdekte dat het dier er niet was; want, zo dacht hij, misschien had een van de anderen Hannibal genomen om een vermoeider dier voor een der wagens te vervangen. Toen hij evenwel het gehele kamp doorgezocht had zonder een spoor van zijn lieveling te vinden, groeide zijn onrust snel. Ten slotte was hij wel gedwongen aan te nemen, dat Hannibal zich ergens achter hen op de weg bevond.

Er bestond bij hem niet de minste twijfel of hij wel zou teruggaan om het dier te zoeken; het enige, waarover hij dacht, was of hij al dan niet de toestemming van Sergeant Miller zou vragen. Eindelijk besloot hij niets te zeggen. Hij wist, dat hij een standje zou krijgen omdat hij een der dieren had laten verdwalen. In de vallende duisternis sloop hij weg, en liep langs het diepe wagen-

spoor terug.

Van tijd tot tijd liet hij zijn stem horen, doch er kwam geen antwoord uit de duisternis, die zich over het landschap verspreidde en het geheel opslurpte. Dennis zocht tastend zijn weg over de oneffenheden van het wagenspoor. Meer dan eens stond hij op het punt terug te keren, doch hij kon het niet over zijn hart verkrijgen zijn lieveling in de steek te laten. Een ding wist hij zeker: hij moest vóór de morgen terug zijn, anders zouden de mannen zonder hem vertrekken als ze hem niet misten.

Dennis strompelde het kleine Indiaanse dorp binnen, waar hij naar zijn mening al lang had moeten aankomen. Het was er rustig en volkomen donker, want het was nu bijna middernacht. Hij besloot tussen de huizen te kijken en dan terug te gaan. Nog verder teruggaan zou niet alleen nutteloos, maar ook gevaarlijk zijn.

Hij liep van het ene huis naar het andere. Toen hij voorzichtig zijn weg zocht langs een lemen muur, hoorde hij een zacht verwelkomend gebalk. Met een sprong was hij bij Hannibal en sloeg beide armen om hem heen. „Jou lelijkerd,” knorde hij zachtjes. „Waarom ben je weggelopen? Ik ben de hele nacht al naar je aan 't zoeken. Het zou je verdiende loon zijn geweest als ik je bij de Indianen gelaten had.”

Hij zocht de halster rond Hannibal's nek om hem mee te nemen, maar hield plotseling stil toen hij ontdekte, dat het dier stevig vastgebonden was aan een boompje.

„Zo! Dus je liep niet weg!” ont-snapte hem ademloos. „De Indianen hebben je gestolen! Wel,

kom nu maar, we moeten maken dat we wegblijven."

Met haastige vingers werkte hij in het duister om de knopen te ontwarren vóór zij ontdekt zouden worden, en hij zou hierin zeker geslaagd zijn als Hannibal niet zo ongeduldig geweest was. Juist toen hij aan de laatste knoop bezig was, liet Hannibal een langgerekt gebalk horen, waarop een Indiaan naar buiten kwam snellen.

Dennis bij de arm grijpend trok hij hem het huis binnen en wierp hem in een hoek. Hij mompelde voortdurend in zichzelf. Dennis wist niet of het Indiaans of Spaans was, doch hij beseftte dat het er niet veel toe deed, want hij kende geen van beide talen. Toch probeerde hij uit te leggen, dat hij gedacht had dat de ezel verdwaald was, en dat hij alleen terug zou gaan als de man hem zijn vrijheid wilde hergeven. Na een poosje bemerkte hij evenwel dat het allemaal niets hielp. Hij kon beter zijn mond houden en er het beste van hopen.

De rest van de nacht zat hij in elkaar gedoken op de smerige vloer te wachten op de ochtendschemering, biddend dat iemand hem zou komen bevrijden. Hij hoopte, dat ze hem in het kamp gemist hadden, en dat de Indiaan zich zou laten vermurwen en hem zijn vrijheid zou geven vóór het te laat was. Het was een ondraaglijke gedachte, dat de troep zonder hem verder zou gaan.

Ademloos luisterde hij naar enig geluid, dat hem zou verraden dat de Indiaan ingeslapen was. Hoewel zij daar uren achtereen zaten zonder een woord te zeggen, wist Dennis, dat de man even waakzaam en wakker was als hij.

Het eerste daglicht, dat door de deuropening naar binnen viel, bracht Dennis meer wanhoop dan verlichting. Hij wist, dat het nu onmogelijk was nog op tijd het kamp te bereiken. Ongeduldig wachtte hij op een of ander teken van de Indiaan, doch de man bleef als een stenen beeld zitten. Tot eensklaps het geluid van hoefslagen beiden deed opspringen.

„Hier! Hier ben ik!" schreeuwde Dennis, een seconde voor de man naar voren sprong en zijn hand opdemond van de jongen drukte. Hij wachtte in grote spanning, zich afvragend of hij gehoord was. Hadden de ruiters hem al niet gehoord, Hannibal bewees dat hij het wél gedaan had door een langgerekt gebalk, dat de ruiters al spoedig bij de hut bracht. Toen zij binnentraden nam de Indiaan zijn hand van de mond van de jongen weg, maar hield hem stevig bij de arm.

„Neil!" schreeuwde Dennis, zijn vriend en Ned Willet herkenkend. „Ik was zo bang, dat jullie me niet zouden missen."

„Dat deden we ook bijna niet," antwoordde Neil. „Dat meisje Abbott zag je gisteravond toevallig weggaan en toen je vanmorgen nog niet terug was, besloten we je te gaan zoeken. Ned kwam mee omdat hij hun taaltje kan spreken. Ik kon me niet voorstellen wat je naar het dorp terug gedreven had, maar nu zie ik dat het die gekke ezel was."

„Deze Indiaan heeft hem gestolen toen wij door het dorp trokken," legde Dennis uit. „Vraag hem of ik hem terug kan krijgen, Ned."

(Wordt vervolgd).

«WIJ GELOVEN»

door T. EDGAR LYON.

x

1. *Wij geloven in de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.*

De eerste Christenen hadden een vastomlijnd begrip omtrent de Eeuwige Vader, Jezus Christus, Zijn Zoon en hun Zaligmaker, en de Heilige Geest, die de Kerk geestelijke leiding gaf.

De schrijver van de Handelingen der Apostelen haalt vaak de uitspraken der Kerkleiders aan, waarin deze getuigden, dat Jezus van Nazareth werkelijk de zoon van God de Vader was. Zij bevestigden eveneens het werkelijke bestaan van de Heilige Geest, door welke de Kerk goddelijke leiding ontving en het wettige zegel van God's goedkeuring. Verscheidene andere in het Nieuwe Testament vervatte brieven hebben dergelijke uitspraken. Voor hen waren deze personen afzonderlijke wezens; en zij voerden geen verontschuldiging aan voor hun geloof in deze goden.

De Nieuw-Testamentische Kerk kende geen machtiger prediking dan de onomstotelijke werkelijkheid der opstanding van Jezus van Nazareth, Die opgevaaren was naar Zijn Vader en nu als Diens rechterhand werkzaam was. Voorts leerde zij, dat de Jezus, Die nu opgevaaren was, op dezelfde wijze als een tastbaar wezen naar de aarde zou wederkeren, om er persoonlijk Zijn Kerk te leiden en het Koninkrijk der hemelen te vestigen. Dit geloof in de opstanding, de hemelvaart en de wederkomst vormde het fundament van de theologie en de godsdienst der Christelijke Kerk.

In de eeuw, volgend op de dood der oorspronkelijke leiders der Christelijke Kerk, sloten heidense wijsgeren zich in groten getale bij de Kerk aan. De oprechtheid hunner bekering valt evenwel te betwijfelen, want er zijn overtuigende bewijzen, dat zij in de Kerk een middel zagen om in hun levensonderhoud te voorzien in een tijd, waarin weinig vraag was naar de beginselen hunner wijsbegeerte en redekunst. Omdat zij groter bekwaamheid bezaten, werd de leiding der Christelijke gemeenten al spoedig aan deze geleerde heidenen toevertrouwd. Het gevolg was dat het niet lang duurde vóór zij de theologie en de

leerstellingen der Christelijke Kerk begonnen te wijzigen, teneinde deze gemakkelijker aanvaardbaar te maken voor hun heidense tijdgenoten.

Het meest verwarrende probleem, waar zij tegenover gesteld werden, was dat van de Godheid. Daar wisten zij geen juiste verklaring voor te vinden. De Joden hadden tot enige honderden jaren vóór Christus' geboorte geleerd, dat er slechts één almachtige en oppermachtige God bestond. De godsdienstige leiders, die voorheen de hogere morele idealen predikten, hadden dit beginsel eveneens onderwezen. De toestand, die zij nu in de Christelijke Kerk aantroffen, was bijzonder verwarrend voor hen. Hier had men nu niet één, doch drie Goden. En de Christenen, die de heidenen aangevallen hadden wegens hun geloof in een menigte goden en demonen (zie Handelingen 17 : 16-32 en I Corinthe 8 : 1-6), werden bespot om hun eigen leer van meerdere goden. Teneinde de Christelijke theologie verstandelijk aannemelijk te maken voor dergelijke heidense critici, vereenvoudigden de Christelijke wijsgeren de opvatting betreffende de drie per-

soonlijkheden in de Godheid. Deze gewijzigde opvatting had ten gevolge wat nu bekend is als de leer van „drie Goden in één God”.

Zij stonden voor het dilemma vol te moeten houden, dat er maar één eeuwig bestaande God was, terwijl zij toch tegelijkertijd geloofden in Jezus van Nazareth als God's Zoon, Die eerst zoveel later op het toneel verscheen. Daar de kennis omtrent het voorbestaan der geesten verloren gegaan was, waren deze feiten niet met elkaar in overeenstemming te brengen. Het gevolg hiervan was dat na enige eeuwen van theologisch geharrewar de traditionele Christelijke definitie hunner God tot stand kwam. Deze verklaringen zijn vastgelegd in de veelgebruikte geloofsbelijdenissen van Nicea en Athanasius. Deze geloofsbelijdenissen trachten te bewijzen, dat er maar één eeuwig bestaande Vader-God is, Die op verschillende tijden en plaatsen voor een korte periode verscheen als Jezus de Christus en de Heilige Geest. De beide laatste verschijningen waren slechts kortstondige manifestaties van de enige God. Daaruit vloede de opvatting van de drie goden in één God of wel de „Drieëenheid” voort.

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is wederom de juiste uitlegging van de Godheid geopenbaard. Onze Bijbel zegt, dat Jezus aan God, Zijn Vader, bad Hem te leiden, te zegenen en te troosten.

„Dit heeft Jezus gesproken, en Hij hief Zijne oogen op naar den hemel, en zeide: Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijke, gelijkterwijls Gij Hem macht gegeven hebt over alle vleesch, opdat al wat Gij Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geve. En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus dien Gij gezondend hebt. Ik heb U verheerlijkt op de aarde, Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen: en nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelven, met de heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was.”

Johannes 17 : 1-5.

In dit gebed smeekte Jezus een zegen af voor de discipelen, die Hij spoedig achter moest laten, en wier schouders de zware taak zouden moeten torsen om het Evangelie aan de wereld te prediken. Hij bad:

„En Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld, en Ik kom tot U. Heilige Vader, bewaar ze in Uw naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn gelijk wij.”

Johannes 17 : 11.

Natuurlijk wilde Hij hier niet, dat zij hun persoonlijkheid zouden verliezen, doch Hij wenste dat zij één zouden zijn in hun arbeid en hun idealen voor de vestiging van het Koninkrijk Gods op aarde. Deze eenheid, waarvoor Hij bad, is de eenheid, die bestaat tussen de leden der Godheid.

Vóór Hij henenging gaf Jezus Zijn volgelingen op het Westelijk halfrond een zegen. Hij zegende hen met de eenheid, die bestond tussen de leden der Godheid.

„Om deze reden zult gij eene volheid van vreugde genieten, en gij zult in het koninkrijk Mijns Vaders nederzitten; ja, uwe vreugde zal vol zijn, zooals de Vader Mij eene volheid van vreugde gegeven heeft, en gij zult zijn gelijk Ik ben; en Ik ben gelijk de Vader; en de Vader en Ik zijn één.”

III Nephi 28 : 10.

Toen Joseph Smith op die lentedag van het jaar 1830 in het bosje nabij de boerderij van zijn vader neerknielde, werd hij daartoe gedreven door het verlangen te weten, hoe de werkelijke Christelijke boodschap luidde. Wij moeten niet vergeten dat alles wat hem geleerd was, en alle Bijbeluitleggingen welke hij gehoord had, gebaseerd waren op de geloofsbelijdenissen, waar wij aan het begin van dit artikel over gesproken hebben. Hij bezat een onwankelbaar geloof, doch wat hem overkwam moet wel zeer veel verschild hebben van hetgeen zijn jongensziel verwachtte. Hem was geleerd dat de Godheid slechts uit één wezen zonder lichaam of vorm, bestond. Toen hij enige tijd later uit het stille bosje tevoorschijn kwam, bezat hij een kennis, die nergens op aarde meer te vinden was. Hij wist dat God de Vader een even tastbaar lichaam bezat als een sterfelijk wezen, dat Jezus Christus eveneens een afzonderlijk wezen was met een opgestaan lichaam, terwijl hij de aanwezigheid van de Heilige Geest, ofschon deze niet te zien was, gevoeld had als de tussenpersoon, door wie het visioen mogelijk gemaakt werd. In latere jaren openbaarde de Profeet de opvatting der Laterdaagse Heiligen omtrent de Godheid in de volgende woorden:

„De Vader heeft een lichaam van vleesch en beenderen zoo tastbaar als dat van eenen mensch; de Zoon eveneens; doch de Heilige Geest heeft geen lichaam van vleesch en beenderen, maar is eene persoonlijkheid van Geest. Indien dit niet zoo ware, kon de Heilige Geest niet in ons wonen.”

L. & V., afd. 130 : 22.

Buiten deze feiten betreffende de aard van de Wezens, die te zamen de Godheid vormen, vervat in bovenbedoelde teksten, geven nog vele andere teksten bijzonderheden over de macht, de aard en het karakter van God. Ten eerste leren wij dat de goddelijke wezens aan wetten gebonden zijn. Wij geloven niet dat de Godheid willekeurig handelt en er toe gebracht kan worden de wetten van het heelal terzijde te schuiven, ten einde sommigen hun gunst te tonen, terwijl andere, even rechtvaardige mensen zwaar lijden moeten verduren. De in het universum heersende orde wordt op schone wijze geformuleerd in L. & V., afd. 88 : 36-44:

„Allen koninkrijken is eene wet gegeven.

En er zijn vele koninkrijken; want er is geene ruimte waarin geen koninkrijk is; en er is geen koninkrijk waarin geene ruimte is, hetzij een grooter of een kleiner koninkrijk.

En aan elk koninkrijk is eene wet gegeven, en aan elke wet zijn eveneens zekere grenzen en voorwaarden. Alle wezens die deze voorwaarden niet waarnemen zijn niet gerechtvaardigd;

Want verstand hecht zich aan verstand; wijsheid ontvangt wijsheid; waarheid omhelst waarheid; deugd bemint deugd; licht hecht zich aan licht; genade heeft medelijden met genade, en maakt aanspraak op hetgeen haar eigen is; gerechtigheid zet haar loopbaan voort, en maakt aanspraak op hetgeen haar eigen is; gericht gaat voor het aangezicht van Hem, die op den troon zit en alle dingen bestuurt en uitvoert;

Hij verstaat alle dingen, en alle dingen zijn voor Hem, en alle dingen zijn rondom Hem, en Hij is boven alle dingen, en Hij is rondom alle dingen; en alle dingen zijn door Hem, en van Hem, zelfs God, voor immer en altoos. En wederom, voorwaar zeg Ik tot u, Hij heeft aan alle dingen een wet gegeven waardoor zij zich in hunne

tijden en jaargetijden bewegen;

En hunne loopbanen zijn vastgesteld; zelfs de loopbanen der hemelen en der aarde, welke de aarde en alle planeten in zich sluiten;

En zij geven aan elkander licht in hunne tijden en in hunne jaargetijden, in hunne minuten, in hunne uren, in hunne dagen, in hunne weken, in hunne maanden, in hunne jaren; al deze zijn één jaar bij God, doch niet bij den mensch.”

De Heiligen der Laatste Dagen geloven niet dat God de wet zal overtreden, noch dat Hij wanorde in het heelal zal veroorzaken. Zij geloven, dat God gehoorzaamt volgens Zijn kennis der wet in zoverre, dat Hij niet die dwaze dingen zal doen, die de mens geneigd zou zijn te doen indien hij God's macht bezat. Hij houdt zich aan de wet, evenals het universum en onze eigen planeet, die de werken Zijner scheppende macht zijn. Zoals wijlen James E. Talmage van de Raad der Twaalven eens zeide: „God kan niet alles doen. Hij kan bijvoorbeeld niet in vijf minuten een tweejarig veulen scheppen.”

Een tweede eigenschap van de Godheid is intelligentie. Een goddelijke macht, zoals God bezit, zou oneindig gevaarlijk zijn in de handen van iemand, die haar niet verstandig wist te gebruiken. Abraham werd dit geopenbaard:

„Deze twee feiten bestaan, dat er twee geesten zijn, de een intelligenter zijnde dan de ander; daar zal een andere zijn, die intelligenter is dan zij zijn; Ik ben de Heere, uw God. Ik ben intelligenter dan zij allen.”

Abraham 3 : 19.

Joseph Smith werd gezegd:

„De heerlijkheid Gods is intelligentie, of met andere woorden: licht en waarheid.” — L. & V., afd. 93 : 36.

Nog een andere belangrijke eigenschap van God is Zijn scheppingsvermogen. Zijn scheppende macht wordt geopenbaard in de hemellichamen, die zich over een oneindige ruimte uitstrekken, en ons verstand te boven gaan. Al het geschapene heeft zijn bestemming. Het is aan wetten gebonden en zal eeuwig blijven bestaan. Welk een majesteit en eindeeloosheid ligt er in deze woorden:

„De aarde rolt op hare vleugelen, en de zon geeft haar licht bij dag, en de maan geeft haar licht bij nacht, en de

sterren geven eveneens haar licht, gelijk zij in hunne heerlijkheid op hunne vleugelen, in het midden van God's heerlijkheid voortrollen.

Waarmede zal Ik deze koninkrijken vergelijken, opdat gij moogt verstaan? Ziet, deze allen zijn koninkrijken, en elk mensch die een, of de minste van hen heeft aanschouwd, heeft God in Zijn majesteit en macht zien bewegen."

L. & V., afd. 88 : 45-47.

„En ontelbare werelden heb Ik geschapen; en Ik schiep hen voor Mijn eigen doeleinden; en door den Zoon, welke is Mijn Eenig Geborene, schiep Ik hen.

En de eerste mensch van alle menschen noemde Ik Adam, hetwelk be tekent velen.

Maar alleen een verslag dezer aarde, en de inwoners derzelve, geef Ik aan u. Want zie, er zijn vele werelden, die voorbijgegaan zijn door het woord Mijner macht. En er zijn vele werelden die nu bestaan, en zij zijn voor den mensch ontelbaar; maar alle dingen zijn voor Mij geteld, want zij behoreen aan Mij en Ik ken ze allen. En het geschiedde dat Mozes tot den Heere sprak, zeggende: Wees Uwew dienstknecht genadig, o God, en zeg mij aangaande deze aarde, en de inwoners derzelve, en ook aangaande de hemelen, en dan zal Uw dienstknecht tevreden zijn.

En de Heere God sprak tot Mozes, zeggende: De hemelen, zij zijn vele, en zij kunnen voor den mensch niet geteld worden; maar voor Mij zijn zij allen geteld, want zij zijn van Mij.

En als eene aarde zal voorbijgaan, en de hemelen derzelve, zoo zal er eene andere komen; en er is geen einde aan Mijne werken, noch aan Mijne woorden."

Mozes 1 : 33-38.

God bezit vele andere eigenschappen, die het leven van de mens beïnvloeden. Deze vormen de grondslagen van het goddelijke karakter, n.l. eerlijkheid, rechtvaardigheid, genade, liefde, vergevensgezindheid en de bekwaamheid leiding te geven. Deze karaktereigenschappen worden duidelijk verklaard door Nephi:

„En wederom, de Heere God heeft godden, dat de menschen niet zouden doodden; dat zij niet zouden liegen, niet stelen, niet den naam van den Heere, hunnen God, ijdelijk gebruiken, dat

zij niet jaloersch zouden zijn, geen wrok hebben, dat zij niet met elkander zouden twisten, dat zij geene hoerelij zouden bedrijven, en dat zij geen van deze dingen zouden doen; want degenen die ze doen zullen omkomen.

Want geene van deze ongerechtigheden komt van den Heere; want Hij doet datgene, wat goed is onder de menschenkinderen; en Hij verzoekt alle menschen tot Hem te komen en te nemen van Zijne goedheid en Hij verloochent niemand, die tot Hem komt, zwart en blank, gevangene en vrije, man en vrouw, en Hij herinnert zich den heiden en allen zijn gelijk voor God, zoowel de Joden als de heidenen."

II Nephi 26 : 32-33.

Johannes verklaarde:

„Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe."

Johannes 3 : 16.

„Geliefden, laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God, en een iegelijk die liefheeft, is uit God geboren en kent God.

Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde."

I Johannes 4 : 7, 8.

Het Boek van Mormon bevat vele leringen, die deze goddelijke eigenschappen duidelijk naar voren brengen, en er tevens op wijzen, dat, wanneer God al het mogelijke gedaan heeft met betrekking tot de zaligheid van de mens, deze ook zijn deel der verantwoordelijkheid moet dragen.

„Doch er is eene wet gegeven en eene straf daaraan verbonden, en eene bekeering toegestaan, welke bekeering de barmhartigheid eischt; anderszins eischt de rechtvaardigheid den mensch en past de wet toe; en de wet legt de straf op; indien dit niet zoo ware, zouden de werken der rechtvaardigheid vernietigd zijn, en God zoude ophouden God te zijn.

Doch God houdt niet op God te zijn; en de barmhartigheid eischt den boetvaardige, en de barmhartigheid komt tengevolge der verzoening, en de verzoening brengt de opstanding der dooden, en de opstanding der dooden brengt den mensch terug in de tegen-

woordigheid van God; en aldus zijn zij hersteld in Zijne tegenwoordigheid om geoordeeld te worden naar hunne werken volgens de wet en de rechtvaardigheid.

Want zie, de rechtvaardigheid oefent al hare eischen uit, en de barmhartigheid eischt eveneens al datgene wat het hare is; en aldus kan niemand dan de ware boetvaardige gered worden.”

Alma 42 : 22-24.

De Heiligen der Laatste Dagen geloven,

2. *Wij geloven in de eeuwige vrije wil des mensen.*

Enige jaren geleden maakte een ouderpaar zich zeer ongerust over hun zoon. De vader en moeder hadden hun jongen geleerd hoe zich te gedragen, en getracht hem hoge morele en godsdienstige idealen bij te brengen. Zij hadden door woord en daad gepoogd het karakter van hun zoon op zodanige wijze te vormen, dat hij de boosheden der wereld het hoofd zou kunnen bieden en zich er niet door zou laten meeslepen. Toen de jongen groter werd trachtten de ouders hem te helpen bij het kiezen van zijn vrienden. De zoon weigerde evenwel naar hun goede raadgevingen te luisteren en sloot zich aan bij een groepje jongelui, dat geheel andere idealen nastreefde dan hem geleerd waren. Al spoedig maakte hij zich schuldig aan kleine oneerlijkheden, toen begon hij de mindere wetten te overtreden, en het zag er naar uit, dat hij een misdadig leven zou gaan leiden. De ouders waarschuwden hem voor de gevolgen zijner daden, en de vader zeide: „Jongen, als je voortgaat op de weg, die je nu ingeslagen hebt, zal je in de gevangenis eindigen.” Niet zoveel later werd de zoon inderdaad gearresteerd en tot gevangenisstraf veroordeeld omdat hij deelgenomen had aan een roofoverval. Toen zijn ouders hem in de gevangenis bezochten, zeide hij: „Verscheidene jaren geleden voorspelde u mij, dat dit het resultaat van mijn levenswijze zou zijn. Waarom dwong u mij niet een andere weg in te slaan, toen u toch zo duidelijk zag wat mijn lot zou zijn, zodat mij dit bespaard zou zijn gebleven?”

In theorie zouden de ouders misschien de schande, die over hen en hun kind gekomen was, hebben kunnen voorkomen. Zij zouden hem naar een militaire school hebben kunnen zenden, waar hij gedwongen zou zijn zich te richten naar

dat, naast alles wat zij weten van de Godheid, er nog vele dingen zijn, die zij met hun menselijk verstand niet kunnen vatten. De Godheid vertegenwoordigt voor ons het ideaal van alles wat schoon, goed of waar is. Naar mate wij meer kennis vergaren, leggen wij onze kinderlijke gedachten, uitleggingen en inzichten af. Niemand kan boven God uitgaan. Men kan slechts tot een beter begrip en een grotere waardering van Zijn majesteit, macht en goedheid komen.

de strenge tucht dier inrichting; of zij hadden hem als gevangene in hun eigen huis kunnen bewaken, toen hij nog niet met de politie in aanraking was geweest. De ouders weigerden evenwel deze richting te volgen. Zij wisten, dat hij moest leren zijn vrije wil te gebruiken naar de kennis welke hij bezat. Het zou zijn karakter niet ten goede zijn gekomen als hem iedere beslissing, die onvermijdelijk steeds weer in het leven genomen moet worden, bespaard was.

Zo kunnen vele mensen maar niet begrijpen waarom God ons niet dwingt rechtvaardig te leven door ons te behoeden voor iedere aanraking met het kwade. Zij redeneren dat God's alwetendheid zo groot is, dat Hij van tevoren reeds kan zien hoe vele Zijner schepelingen van de paden der gerechtigheid zullen afdwalen. Daarom moet Hij ons tot gehoorzaamheid dwingen, teneinde ons van de Boze te redden. Het probleem is evenwel niet zo eenvoudig. Want Zijn kinderen te dwingen Zijn leringen en geboden te gehoorzamen, is in tegenstrijd met de eeuwige natuur van zowel God als de mens. Volgens de Heiligen der Laatste Dagen is de vrije wil geen kwestie van vrijstelling van alle wetten, of een vergunning om zich absoluut onafhankelijk te gevoelen, doch een eeuwig bestaand beginsel, even eeuwig als het leven van de mens zelf.

Afdeling 93 van Leer en Verbonden leert, dat een deel van de geest van de mens, namelijk de intelligentie of het licht en de waarheid, geschapen noch gemaakt werd, doch in de beginne bij God bestond. Het een en dertigste vers zegt dan:

„Ziet, hier is de vrije wil van den mensch, en hier is de verdoemenis van den mensch, omdat datgene wat van den beginne was, hun duidelijk is

getoond en zij ontvangen het licht niet."

Op deze belangrijke uitspraak is de filosofie betreffende de eeuwige natuur der vrije wil van de Heiligen der Laatste Dagen gebaseerd.

Wij geloven dat God's geestelijke kinderen, na door Hem geschapen te zijn, enige tijd in een voorsterfelijke staat vertoefden. Daar ontvingen zij bepaalde aanwijzingen, die zij voor hun verdere ontwikkeling nodig hadden. Ten slotte waren deze geesten zo ver gekomen, dat zij een volgend stadium moesten betreden, wilden zij vooruit blijven gaan. Een grote bijeenkomst der geesten werd belegd, en in plaats dat God een vaststaand plan voor hun toekomst ontvouwde, erkende Hij het beginsel van de vrije wil. God stond de vrije uitoefening van een onafhankelijk oordeel toe, want twee plannen voor de toekomst werden ontvouwde. Aan Mozes openbaarde Hij dit toneel als volgt:

„Die Satan... is dezelfde, die van den beginne was, en hij kwam voor mij, zeggende: Zie, hier ben ik, zend mij, ik wil Uw zoon zijn, en ik zal alle menschen verlossen, zoodat niet eene ziel verloren zal gaan, en zekerlijk wil ik het doen; geef mij daarom Uwe eer. Maar zie, Mijn geliefde Zoon... zeide tot Mij: Vader, Uw wil geschiede, en de heerlijkheid zal U zijn voor eeuwig. Daarom, omdat die Satan tegen Mij opstond, en de vrije wil van den mensch zocht te vernietigen, welke Ik, de Heere God, hem gegeven had, en ook, omdat Ik hem Mijne eigene macht moest geven; deed Ik hem, door de macht van Mijnen Eenig Geborene nederwerpen. En hij werd Satan, ja, de duivel, de vader van alle leugen, om de menschen te misleiden en te verblinden, en hen aan zijnen wil te onderwerpen, ja, zelfs zoo velen als er niet naar Mijne stem willen hooren."

Mozes 4 : 1-4.

Deze teksten schetsen een dramatisch toneel, waarbij Lucifer, een van God's Zonen, voorstelde het beginsel van de vrije wil te niet te doen, teneinde al God's kinderen door dwangmiddelen te redden. Doch dit wilde God niet. Een strijd ontstond, door Johannes een krijg in de hemel genoemd.

„En daar werd krijg in den hemel: Michaël en zijne engelen krijgden te-

gen den draak, en de draak krijgde ook en zijne engelen. En zij hebben niet vermocht, en hunne plaats is niet meer gevonden in den hemel."

Openbaringen 12 : 7, 8.

In Leer en Verbonden lezen wij voorts, dat de duivel tegen God opstond en uit Zijn tegenwoordigheid werd uitgeworpen:

„...en hij wendde eveneens een derde gedeelte der heirscharen des hemels van Mij af, omdat zij hunnen vrijen wil hadden." — L. & V., afd. 29 : 36; zie eveneens afd. 76 : 25-27.

Hoewel het woord „strijd" gebruikt werd om de opstand in de hemel te kenschetsen, was het natuurlijk geen botsing, die gepaard ging met werkelijk wapengeweld, want de deelnemers in deze opstand waren onsterfelijke geesten. Het was een botsing tussen ideeën, en de beslissing werd genomen met als basis de vrije wil, die een onderdeel is van het eeuwige erfdeel der geest.

Toen Adam en Eva in de Hof van Eden geplaatst werden, hadden zij in de grote Raadsvergadering in de hemel reeds een juiste keuze gedaan. Wederom werden zij voor het probleem gesteld hun vrije wil op juiste en verstandige wijze te gebruiken. Hun werd geboden zich te vermenigvuldigen, opdat de aarde vervuld mocht worden met belichaamde geesten. Zij konden echter in de toestand, waarin zij toen verkeerden, niet aan dit gebod voldoen. Eerst moesten zij een verandering ondergaan om sterfelijke wezens ter wereld te kunnen brengen. God stelde hen doelbewust voor deze keuze. Hij zeide:

„Maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten, niettemin, gij kunt voor uzelf kiezen, want hij is aan u gegeven; maar bedenk dat Ik het verbied, want ten dage als gij daarvan eet, zult gij zekerlijk sterven."

Mozes 3 : 17.

Wij geloven dat Adam en Eva weloverwogen en op intelligente wijze hun keuze bepaalden. Zij hadden besloten de sterfelijkeheid te verkrijgen, zodat zij aan het doel van hun tweede staat zouden kunnen beantwoorden. Wij geloven niet, dat de „Val" eigenlijk een sexuele overtreding van Adam en Eva was, en dat deze daarom uit God's tegenwoordigheid verdreven werden. Wij geloven niet dat

het mensdom zijn bestaan dankt aan overspel, doch wij geloven integendeel, dat het huwelijk door God werd ingesteld. Daarom bewenen wij de „Val” niet, doch verheugen ons in het feit, dat zij verstandig en wijs genoeg waren om te zien welke weg zij moesten gaan. Wij zijn dankbaar dat zij hun vrije wil gebruikten volgens de kennis, die zij bezaten. Daarom verwerpen de Heiligen der Laatste Dagen de algemeen aanvaarde leer der Christenwereld, bekend als de „erfzonde”. Wij geloven niet dat alle kinderen, die op deze aarde geboren worden, bezoodeld zijn met een door Adam en Eva nagelaten erfelijke zonde, die iedere sterveling belet tot God te komen. Wij geloven integendeel dat een der opmerkelijkste gevolgen van de „Val” van Adam en Eva ten eerste is, dat wij het voorrecht der sterfelijkheid genieten, en ten tweede, dat wij de lichamelijke dood moeten serven, terwijl wij leven in een zondige wereld. In plaats dat zij in God's ogen verdoemd zijn tot de vloek der „erfzonde” van hen weggenomen wordt, zijn kleine kinderen in werkelijkheid erfgenamen van het Celestiale Koninkrijk van God; en dit blijven zij tot zij een leeftijd bereiken, waarop zij verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor hun zedelijke en godsdienstige daden en denkwijzen. Wij geloven dat het mensdom zich moet verheugen over de „Val”, omdat hij het middel verschafte heeft, waardoor iedere sterveling de ondervinding kan opdoen om zijn eeuwige vrije wil uit te oefenen en de juiste weg te kiezen, die zal leiden naar groter werkzaamheid in de eeuwige werelden. Lehi's woorden schetsen de traditionele opvatting van de Heiligen der Laatste Dagen:

„Nu, ziet, indien Adam niet had overgetreden, hij zou niet gevallen zijn, maar hij zou vertoefd hebben in den Hof van Eden. En alle dingen, die geschapen waren, moesten in dienstzelve staat gebleven zijn waarin zij verkeerden, nadat zij geschapen waren... En zij zouden geene kinderen gehad hebben, waardoor zij in eenen onschuldigen staat zouden gebleven zijn;

hebbende geene vreugde, want zij kenden geene ellende; doende geen goed, want zij kenden geene zonde. Maar, ziet, alle dingen zijn geschied door de wijsheid van Hem, die alle dingen weet... Adam viel, opdat de menschen mochten zijn; en de menschen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben... Daarom zijn de menschen vrij naar het vleesch; en alle dingen, welke tot nut van de menschen zijn, zijn hun gegeven. En zij zijn vrij om te kiezen, hetzij vrijheid en het eeuwige leven door den grooten Middelaar aller menschen, of om te kiezen gevangenschap en dood, volgens de kracht des Satans; want hij zoekt alle menschen in ellende te storten gelijk hij is.”

II Nephi 2 : 22-25, 27.

U en ik leven in een wereld, die vele eeuwen verwijderd is van de Raadsvergadering in de hemel en de in de Hof van Eden genomen beslissing. Het beginsel van de vrije wil, dat toen op zo hoge prijs gesteld werd, is echter nog steeds werkzaam. God heeft ons het plan van zaligheid geopenbaard door Zijn Zoon Jezus Christus. Door dit plan kan het gehele mensdom gered worden. Het Evangelie geeft ons de inlichtingen, die wij moeten hebben om in het leven op de juiste wijze te kunnen beslissen. Onze deugdzaamheid wordt allereerst op de proef gesteld. Wij kunnen eerlijk of oneerlijk, kuis of onkuis, gelovig of ongelovig, eerbiedig of godslasterlijk, liefdevol of hatelijk, vergevensgezind of onbuigzaam, vriendelijk of nors, gehoorzaam of ongehoorzaam, vrijgevoerd of zelfzuchtig, bereidwillig of onwillig, oprecht of vals zijn. Aan deze lijst zouden nog vele andere eigenschappen toegevoegd kunnen worden, doch zij is lang genoeg om een beeld te geven van de gebieden, waarin wij gedwongen worden onze vrije wil te gebruiken. Onze toekomstige zaligheid ligt in onze eigen handen. Christus wees ons de weg en Hij gaf ons een geleide om het doel te bereiken. Wij zijn allen vrij en onafhankelijk. Met het oog hierop verklaarde Joseph Smith: „Wij geloven dat de mens voor zijn eigen zonden gestraft zal worden, en niet voor Adam's overtreding.”

ELIA'S ZENDING TOT DE WERELD.

(Vervolg van blz. 197).
betoond hebben aan de goddelijke wet, waarvan de sleutelen berusten bij de President der Kerk,

zal deze band nimmer te niet gedaan worden. Wij kunnen het huis des Heren binnen gaan en al deze verordeningen aan ons laten

bedienen, en gedoopt worden voor onze doden, die zonder een kennis van het Evangelie gestorven zijn. Het is onze plicht de namen onzer doden op te sporen, en ik ben zeer dankbaar, dat de Kerk ons hierbij helpt door zich in het bezit te stellen van deze verslagen.

De Profeet Joseph Smith heeft gezegd:

„De Bijbel zegt: „Ik zal u Elia, den Profeet zenden, voor die groote en vreeselijke dag des Heeren komen zal, en hij zal de harten der vaderen tot de kinderen keeren en de harten der kinderen tot de vaderen, opdat Ik niet kome en de aarde met een ban sla.”

Nu behoort het woord „keeren” eigenlijk vertaald te worden door het woord „verbinden” of „verzegelen”. Wat echter is het doel van deze belangrijke zending? En hoe zal deze zending vervuld worden? De sleutelen zullen worden overgedragen, de geest van Elia zal komen, het Evangelie worden bevestigd, de Heiligen Gods verzameld, Zion zal gebouwd worden en de Heiligen zullen op den berg Zion staan als heilanden. Maar hoe zullen zij heilanden op den berg Zion worden? Door hun tempels te bouwen, hun doopvonten op te richten en alle verordeningen, doopceremoniën, bevestigingen, wasschingen, zalvingen, ordeningen en verzegelende machten op hun hoofden te ontvangen ten behoeve van hun gestorven voorouders om hen te redden, opdat zij in de eerste opstanding mogen voortkomen en zij met hen verhoogd worden op tronen van zaligheid.

Dit is de schakel, die de harten der vaderen verbindt aan de kinderen en de harten der kinderen aan de vaderen, hetwelk de

vervulling is van Elia's zending. De heiligen hebben niet veel tijd tot hun beschikking om hun dooden te redden en zalig te maken en ze te verbinden aan de levenden, opdat ook zij zalig worden vóór de aarde geslagen wordt en het vernietigingsoordeel over de wereld gaat.

Ik raad alle heiligen aan, uit te gaan en alle krachten in te spannen om hunne levende familieleden in deze plaats te zamen te vergaderen, opdat zij verzegeld en gered mogen worden en gered zullen zijn, wanneer de engel der vernietiging uitgaat. Als allen, die tot de Kerk behoreen, voort zouden gaan met alle hun ten dienste staande krachten hun dooden te redden, hun nakomelingschap aan zich te verbinden en hun nog in leven zijnde vrienden te verzamelen, en geen hunner ook maar een half uur zou besteden aan wereldsche zaken, zouden zij nauwelijks klaar komen vóór den nacht, waarin niemand kan werken... Dikwijls is de vraag gesteld: „Kunnen wij niet zalig worden zonder al deze verordeningen, enz., na te komen?” Ik antwoord: Neen, wij kunnen tenminste niet die volheid van zaligheid bekomen zonder deze verordeningen, enz. te volbrengen. Jezus zeide: „In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen en Ik ga heen om u een plaats te bereiden”. Het woord „huis”, hetwelk hier gebruikt wordt, had eigenlijk vertaald behooren te worden door „koninkrijk”. Een ieder, die verhoogd wil worden tot de hoogste graad, moet leven volgens een celestiale wet; en deze wet moet in alle bijzonderheden worden nagekomen.”

(Leeringen van Joseph Smith, blz. 92, 93).

De ZUSTERS-HULPVERENIGING

Vertrouw op God.

In het leven komen wij vaak voor problemen te staan, waarmede wij geen weg weten. Gelukkig mogen wij te allen tijd met onze moeilijkheden en problemen tot onze Vader in de hemel gaan.

Het komt wel eens voor, dat wij ons voor een voldongen feit geplaatst zien. Wij moeten dan onmiddellijk een beslissing nemen, zonder zelfs in gebed tot onze Hemelse Vader te kunnen gaan. In dat geval moeten wij erg voorzichtig zijn, en verstandig onze keuze bepalen.

Misschien zijn wij wel zo ijdel te denken dat wij voldoende gezond verstand bezitten, doch vaak bereiken wij juist door deze overmaat van zelfvertrouwen het tegenovergestelde van wat wij beoogd hebben. Onze menselijke zwakheid trekt ons vaak van het goede af. Zij brengt ons tot jaloezie en naijver en haat. Hoe kunnen wij op deze manier een juiste en verstandige beslissing nemen? Naar mate de jaloezie en naijver de overhand nemen, sterft het goede in ons. Mozes zeide:

„Heere, Gij zijt ons geweest eene toevlucht van geslacht tot geslacht.

Eer de bergen geboren waren, en Gij de aarde en de wereld voortgebracht hadt, ja van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God.

Gij doet den mensch wederkeeren tot verbrijzeling en zegt: Keert weder, gij menschenkinderen.

Want duizend jaren zijn in Uwe oogen als de dag van gisteren, als hij voorbijgegaan is, en als eene nachtwaak. Gij overstroomt ze, zij zijn gelijk een slaap; in den morgenstond zijn zij gelijk het gras dat verandert; in den

morgenstond bloeit het en het verandert, des avonds wordt het afgesneden en het verdort.

Want wij vergaan door Uwen toorn, en door Uwe grimmigheid worden wij verschrikt.

Gij stelt onze ongerechtigheden vóór U, onze heimelijke zonden in het licht Uws aanschijns.

Want alle onze dagen gaan henen door Uwe verbolgenheid, wij brengen onze dagen door als eene gedachte.

Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaar, of zoo wij zeer sterk zijn, tachtig jaar, en het uitnemendste van die is moeite en verdriet; want het wordt snellijk afgesneden, en wij vliegen daarhenen.

Wie kent de sterkte Uws toorns, en Uwe verbolgenheid naardat Gij te vreezen zijt?

Leer ons alzoo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.”

Psalm 90 : 1-12.

Het leven is kort. Het is niet meer dan een seconde in de eeuwigheid. Nu hebben wij nog de tijd ons te bekeren, opdat wij niet zullen vallen onder de toorn Gods en verschrikt worden door de grimmigheid des Heren. Wij kunnen op de Heer vertrouwen. Hij zal ons niet verlaten en ons beschermen tegen het kwade. Wanneer wij Zijn bescherming en steun zoeken, zal Hij ons zegenen met een gezond en kloek verstand als wij een beslissing zullen moeten nemen. Besluit dan heden de Heer te dienen, want morgen kan het voor u te laat zijn.

God zegene u is de bede van het

Z.H.V.-Hoofdbestuur.

Z.H.V.-NIEUWS.

Op 29 Juni j.l. had de Amsterdamse Z.H.V. haar jaarlijkse uitstapje. Per autobus werd een lange tocht door Noord-Brabant, de Betuwe en Utrecht gemaakt.

Ook de Rotterdamse Z.H.V. heeft op 30 Juni j.l. een tocht per autobus gemaakt. Met twee bussen werd een bezoek gebracht aan zr. de Jong, die in het ziekenhuis te Arnhem verpleegd werd.

De Haagse Z.H.V. organiseerde op 8 Juli j.l. een gezellige tocht naar de Hei-

lige Landstichting bij Nijmegen.

Op 20 April j.l. werd te Rotterdam een Z.H.V. Districtsvergadering gehouden, op 4 Mei te Den Haag en op 13 Juli j.l. te Utrecht. Deze vergaderingen zullen zeer zeker medewerken tot versterking der liefdeband tussen de zusters.

Binnenkort zal wederom een serie van deze districtbijeenkomsten worden gehouden. Vermelding verdient het feit, dat deze bijeenkomsten niet alleen voor Z.H.V. leden bestemd zijn, maar voor alle zusters der Zending.

Gebeurtenissen in de Zending

Doopdiensten.

Op 28 Mei j.l. werden te Rotterdam gedoopt: Jacob Spek, Anna W. C. Spek-Chef d'Hotel en Teunis Benjamin Spek door Oud. Wm. Woltjer.

Op 6 Juni j.l. werden te Antwerpen de volgende personen gedoopt: Roger Leons de Moor, Theophilis Boucher, Louisa Roelofs, Maria Roelofs en Catharina Folbroeck-Roelofs door Oud. Joseph E. Strobel; Joannes Baptista Lucas, Maria Antonia Johanna van Garsse-Lucas, Jean Pierre Lucas en Alois Maria Frans Lucas door Oud. John van Haren.

Op 20 Juni j.l. werden te Dordrecht de volgende personen gedoopt: Pieterrella Johanna ten Braak, Elisabeth ten Braak, Catharina Elisabeth van der Velden en Margarete Hendrika van Slooten door Oud. Pieter 't Hart.

Op 4 Juli j.l. werden te Leeuwarden de volgende personen gedoopt: Meindert Pol, Sietske Thecla Pol-de Jong en Foekje van der Woude door Oud. Gerardus J. Scheuller; Marijke de Vries en Antje de Vries door Oud. Nic. Stolk.

Ingezegend.

Op 2 Mei j.l. werd te Amsterdam ingezegend: Robina Saskia Halling, dochter van Marinus C. Halling en Mina C. Sont.

Op 23 Mei j.l. werd te 's Gravenhage ingezegend: Yvonne Henriëtta Margriet Lakerveld, dochter van Emil Lakerveld en Jeltje van der Wouden.

Op 6 Juni j.l. werden te Amsterdam de volgende kinderen ingezegend: Johannes Theodorus Wagenmakers, Aarne Steven Wagenmakers en Irma Adriana Johanna Wagenmakers, zoons en dochter van Joh. Th. Wagenmakers en Adriana J. Lemson; Hendrika E. van Marion en Annas Johannes van Marion, dochter en zoon van Annas J. van Marion en Clasina Jasperse; Wilhelmus Louis Smits, zoon van Wilhelmus H. Smits en Louise Marcin.

Op 6 Juni j.l. werden te Antwerpen ingezegend: Mariette Hendrika Roelofs en Annie Roelofs, dochters van Godefridus C. H. Roelofs en Catharina Folbroeck;

en Albert Willy Lucas en Johanna Francisca Lucas, zoon en dochter van Joannes B. Lucas en Maria A. J. van Garsse.

Op dezelfde datum werden te Rotterdam ingezegend: Adriaan Bastiaan Andries van der Zwaan, zoon van Adriaan W. van der Zwaan en Wilhelmina Monster, en Annie Spek, dochter van Jacob Spek en Anna W. Chef-d'Hotel.

Op 4 Juli j.l. werd te 's Gravenhage ingezegend: Sylvia Sophia Claus, dochter van Adrianus P. Claus en Johanna E. Kalishoek.

Op dezelfde datum werd te Harlingen ingezegend: Thomas Pol, zoon van Meindert Pol en Sietske T. de Jong.

Geordend:

Op 28 April j.l. werd te Voorburg Heber A. A. Vlam tot Diaken geordend.

Op 23 Mei j.l. werd te Arnhem Albert v. d. Meiden tot Leraar geordend.

Op 30 Mei j.l. werd te Rotterdam Teunis J. v. d. Berg tot Leraar geordend.

Op 6 Juni j.l. werden te Haarlem Pieter Smit tot Ouderling, Christiaan R. Kirschbaum en Cornelis L. Wilkes Jr. tot Priester geordend.

Op dezelfde datum werd te 's Gravenhage Mattheus Asmus tot Ouderling geordend, Stephanus Asmus tot Priester en Jan de Wolf, Robert Muije, Chiel Gouweloos en Louis Spoor tot Diaken.

Op 20 Juni j.l. werd Dirk Allart te Rotterdam tot Ouderling geordend en Willem J. Paay tot Diaken.

Op 27 Juni j.l. werd te Den Helder Ariën Vlam tot Priester geordend, Serphas Ewald tot Leraar en Wilhelm A. Kloosterman, Nicolaas D. Snel en Jan Kiesling tot Diaken.

Op 4 Juli j.l. werd Hendrik Achenbach te Leeuwarden tot Diaken geordend.

Gehuwd.

Op 9 Juni j.l. werd te Utrecht het huwelijk ingezegend van zr. Johanna C. Bredewoud en Herbert W. Hakkenberg. Wij wensen dit jonge paar God's beste zegeningen toe op hun verdere levensweg.

Overleden.

Op 1 Maart j.l. overleed te Rotterdam Oud. Franciscus A. Beckman Sr. op de leeftijd van 71 jaar. Oud. Beckman was sinds 1923 lid der Kerk.

Op 24 Juni j.l. overleed eveneens te Rotterdam zuster Janna Ringelberg-Tromper op de hoge ouderdom van 86 jaar. Zuster Ringelberg was reeds sedert 1891 lid der Kerk, en is altijd zeer standvastig en getrouw geweest. Haar heengaan wordt door de leden der Rotterdamse gemeente als een gemis gevoeld.

Veertig jaar gehuwd.

Op 15 Juli j.l. herdachten Oud. en zr. J. Claus, Engelenburgstraat 86 te 's Gravenhage de dag, waarop zij veertig jaar geleden in het huwelijk waren getreden. Wij wensen Oud. en zr. Claus van harte geluk met deze zo heuglijke dag.

Wijzigingen in besturen.

Op 17 Juni j.l. werden Oud. M. J. van Os uit Vlaardingen en Oud. A. G. Rietveld uit Rotterdam aangesteld als respectievelijk eerste en tweede raadgever in het Zondagsschool-Hoofdbestuur, terwijf br. J. Schippers, eveneens uit Rotterdam, als secretaris aan het bestuur werd toegevoegd.

Op 17 Juni j.l. werden als eerste en tweede raadgever in het J.M.O.O.V.-Hoofdbestuur aangesteld: Oud. Hans IJlst en Oud. Joh. Overdiek, beiden uit Amsterdam.

Verplaatsing van zendelingen.

Op 19 Juni j.l. werden de volgende overplaatsingen bekend gemaakt: Lothar Nestman van Amsterdam naar Gouda; Leroy E. Spackman van Gouda naar Hengelo; W. Dean Hart van het Zendingkantoor naar Amsterdam; Cornelius van Rij van Rotterdam naar Hengelo; Golden W. Woodruff van Hengelo naar Amsterdam.

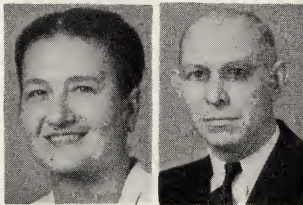
Op 22 Juni j.l. werd M. Blaine Belnap overgeplaatst van Amsterdam naar Schiedam en Joseph W. Fielt van Rotterdam naar Amsterdam.

Op 9 Juli j.l. werden de volgende overplaatsingen bekend gemaakt: Kenneth B. Done van Winschoten naar Apeldoorn (als gemeentepresident); Heye Hommes van Utrecht naar Winschoten; Bartel van Oostendorp van Amersfoort naar Amsterdam; Stephanus P. Meyer van

Leeuwarden naar Dordrecht; Marion T. Millett van Antwerpen naar Gent; Richard M. Koplin van Den Haag naar Gent (deze twee zendelingen zullen Gent voor het Zendingswerk gaan openen); Andries J. Heining van Antwerpen naar Amersfoort (als gemeentepresident); Harmon J. Tobler van Amersfoort naar Antwerpen; Clyde K. Rudd van Apeldoorn naar Antwerpen; John van Haren van Antwerpen naar Zutphen (als gemeentepresident); Joseph L. van Leeuwen Jr. van Zutphen naar Rotterdam; Stuart S. Zaugg van Utrecht naar Antwerpen; M. George Tonks van Schiedam naar Amersfoort.

Op dezelfde datum werd Jesse E. Strobel benoemd tot president van het Antwerpse District.

Zending beëindigd.

Op 23 Mei j.l. werden Oud. John en zr. Maria T. Vreeken eervol van hun zending in Nederland ontslagen. Zij kwamen op 25 Mei 1946 in Nederland aan, waar Oud. Vreeken zijn zendingsarbeid aannam als districts-president van het Amsterdamse district. Al spoedig werd het echtpaar echter naar het Hoofdkantoor te 's-Gravenhage overgeplaatst. Oud. Vreeken om de leiding over de Zondagsscholen in de Zending op zich te nemen en zr. Vreeken om het Jeugdwerk te leiden. De Zondagsscholen beleefden onder Oud. Vreeken een bloeitijd, waarvan wij de vruchten nog lang zullen kunnen plukken. Ook het Jeugdwerk kreeg onder de bekwame leiding van zr. Vreeken weer vaster voet in de Nederlandse Zending. Beiden zullen grote voldoening gevoelen als zij hun herinnering terug laten gaan over de arbeid, door hen hier tot stand gebracht.

Oud. en zr. Vreeken keerden op 25 Mei j.l. naar hun tehuis in het Rotsgebergte terug. Hun afscheidswaarderen laten wij hier volgen.

Geliefde Broeders en Zusters,

De tijd is aangebroken, dat wij na volbrachte zendingsarbeid in Nederland weer naar huis zullen terugkeren.

Wij zijn onze Hemelse Vader zeer dankbaar voor het voorrecht, dat wij deze zending samen mochten volbrengen.

Wij gevoelen ons verblijd en bevoorrecht, dat wij na die vreselijke wereldoorlog onder onze broeders en zusters als zendelingen mochten arbeiden, waardoor wij hen konden aanmoedigen het Evangelie te blijven leven, zoals onze Hemelse Vader het van ons verlangt; en om vele anderen de belangrijke hoedschap te brengen en tot hen te getuigen van de waarachtigheid van het Evangelie.

Wij zijn dankbaar, dat President Zappey geïnspireerd werd ons tijdens onze zending zodanige arbeid te geven, dat wij alle gemeenten in de Nederlands-Belgische Zending konden bezoeken. Wij hebben vele vrienden gemaakt en gezien, hoe onze leden met hart en ziel in het werk des Heren arbeiden.

Nederland is een mooi en prachtig land. Het Nederlandse volk is met ijver en geestdrift beziel, en is gezegend met vele talenten. Het is naar onze mening het beste zendingsveld ter wereld.

Wij danken onze broeders en zusters en alle zendelingen, die ons geholpen hebben bij onze taak, en zodoende onze zending tot een vreugdevolle tijd hebben gemaakt. Moge de Here u zegenen in alles wat gij doet. Blijft steeds getrouw, dan zullen deze zegeningen zeker niet uitblijven. Met de beste wensen voor u allen.

Uw Zuster en Broeder in het Evangelie,

John en Marie Vreeken.

Op 22 Juni j.l. werden eervol van hun zending in Nederland ontslagen Oud. en zr. Nicholas van der Linden, Oud. William Woltjer en Oud. Joost de Haan.

Toen zij in Nederland aankwamen werden Oud. en zr. v. d. Linden te werk gesteld in het Voorzorgswerk, terwijl Oud. v. d. Linden tevens het ambt van gemeentepresident der Delftse gemeente waarnam. Met inzet van al hun krachten hebben zij zich aan de hun opgedragen taak gewijd. Hierna werd Oud. v. d. Linden overgeplaatst naar Arnhem, om deze gemeente te leiden. Later presideerde hij eveneens de Hilversumse en Haagse gemeenten. Oud. v. d. Linden was een organisator van bijzondere capaciteiten, die de genoemde gemeenten tot een hechte eenheid heeft opgebouwd, daarbij steeds door zr. v. d. Linden bijgestaan. Beiden hebben gedurende hun gehele zending 'n prachtig voorbeeld van dienstbetoon gegeven. Door hun grote liefde voor de leden hebben zij zich zeer bemind weten te maken. Zij zullen ongetwijfeld in de herinnering blijven voortleven van alle nieuwe vrienden, die zij zich in de Nederlandse Zending gemaakt hebben. De Haagse gemeente bood het vertrekkende echtpaar op 17 Juni j.l. een zeer geslaagde afscheidsavond aan.

Oud. Woltjer heeft tijdens zijn zending gearbeid als districts-president, eerst van het Groningse district en later van het Rotterdamse district. Oud. Woltjer mocht het voorrecht smaken zijn familie terug te zien en hun het Evangelie te prediken. Naast zijn verantwoordelijke taak van districts-president heeft Oud. Woltjer steeds met grote liefde en ijver het Evangelie gepredikt. Het zal hem een grote voldoening zijn, dat hij in de Nederlandse Zending verscheidene bekeerlingen tot de Kerk mocht brengen.

Oud. de Haan keert om droevige redenen naar zijn tehuis in Salt Lake City terug. Enige maanden geleden keerde zr. de Haan, die tegelijkertijd met haar man in Nederland op zending kwam, om

gezondheidsredenen naar Amerika terug en werd, thuis gekomen, in het ziekenhuis opgenomen. Nu is haar toestand van die aard, dat ook Oud. de Haan naar huis moet gaan. Wij hopen, dat hij zr. de Haan in betere toestand zal aantreffen, dan de berichten luidden, en zij nog vele jaren te samen hier op aarde mogen vertoeven.

Oud. de Haan heeft tijdens zijn zending gearbeid in 's Gravenhage, Hilversum, Alkmaar (als gemeentepresident), Rotterdam en Gouda (eveneens als gemeentepresident). Ook Oud. de Haan heeft zich in Nederland vele warme vrienden gemaakt door zijn prediking en medeleven met allen, met wie hij in aanraking kwam.

Vertrokken.

Op 22 Juni j.l. vertrokken de volgende personen naar Amerika: Oud. Peter Smit, Antje E. Smit-Bergsma, Anna M. E., Jakoba en Roeline Luttmmer, Hermina Boekholt-Jasper en Nicolaas Mostert en Maria Mostert-van Katwijk en kinderen.

Oud. en zr. Smit waren leden van de Haarlemse gemeente, die in dit echtpaar weer twee goede krachten verliest. Oud. Smit was leider van de Haardvuuravonden der O.O.V., die hij altijd zeer aantrekkelijk wist te maken. Zr. Smit is vele jaren lerares van de Lagere Afdeling der Haarlemse Zondagsschool geweest. Op 18 Juni j.l. werd hun door de Haarlemse gemeente een afscheidsavond aangeboden.

Ook voor de Groningse gemeente betekent het vertrek van de gezusters Luttmmer een verlies. Zij waren zeer actief en hebben verschillende functies in de gemeente bekleed. De Groningse gemeente bood deze zusters op de twintigste Juni een afscheidsavond aan, waaraan zij zeker een prettige herinnering zullen behouden.

Zuster Hermina Boekholt-Jasper was een getrouw lid van de Harlingse gemeente.

De familie Mostert behoorde tot de Rotterdamse gemeente. Toen zij op 22 Juni met de „Nieuw Amsterdam” vertrokken, is een hartewens in vervulling gegaan.

Speciale gebeurtenissen.

Speciale openbare vergaderingen werden gehouden op 14 Juni j.l. te Sneek, 16 Juni te Schiedam, 20 Juni te Eindhoven, 25 Juni te Amersfoort en te Haarlem, 27 Juni te Nijmegen en te Antwerpen en 9 Juli te Assen.

Al deze vergaderingen mochten zich in de bijzondere belangstelling van zowel leden als vreemdelingen verheugen. Zo waren in de te Amersfoort gehouden openbare vergadering 65 personen aanwezig en in de te Nijmegen belegde bijeenkomst 53. Antwerpen spande deze maand wel de kroon met een aantal van ruim 200 vreemdelingen! Aan deze vergadering was dan ook bijzondere bekendheid gegeven door de verspreiding van een groot aantal pamfletten. Het Rotterdamse zangkoor, bestaande uit ongeveer 80 leden, luisterde deze vergadering op met zijn prachtige zang. Wij kunnen gerust zeggen dat de vergadering in alle opzichten een succes is geweest en bij de Antwerpse bezoekers een diepe indruk heeft nagelaten.

Van verschillende gemeenten kwamen nog berichten binnen van een zeer geslaagde sluitingsavond der O.O.V., o.a. van Utrecht, Haarlem en Arnhem.

Op 9 Juni j.l. werd in Leeuwarden een bazar gehouden ten bate van het Voorzorgswerk. De zaal was gezellig gemaakt en de bezoekers werden onthaald op muziek en versnaperingen.

Op 13 Juni j.l. bezocht het Groningse zangkoor de gemeente Leeuwarden. Het heeft de avonddienst opgeluisterd met zijn mooie zang. Het was een bezoek dat door de leden der Leeuwardense gemeente zeer op prijs gesteld werd.

De Arnhemse O.O.V. is het zomerseizoen goed begonnen. Op 23 Juni j.l. maakte zij met al haar leden een uitstapje naar de kersenboomgaarden, waar terdege gesmuld en genoten werd.

Op 26 Juni j.l. hielden de Amsterdamse Padvindders een bazar. Het doel was geld bijeen te brengen voor een door de jongens te houden kampweek. Het was een gezellige avond, die veel bezoekers trok.